

**CZYTAJ  
NAS:**

- CO TYDZIEŃ  
W GAZECIE
- CODZIENNIE  
W INTERNECIE



**NOWY KURIER  
mławski.pl**

CENA 2,80 ZŁ  
(w tym 5% VAT)

DZIERZCOWO GRUDUSK LIPOWIEC MŁAWA RADZANÓW STRZEGOWO STUPSK SZREŃSK SZYDLÓWO WIECZENIA WIŚNIEWO



# ZBIGNIEW KĄPIŃSKI KOMENDANTEM POWIATOWYM

ST. BRYG. ZBIGNIEW KĄPIŃSKI ZOSTAŁ 10 CZERWCA POWOŁANY PRZEZ KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO NA STANOWISKO KOMENDANTA POWIATOWEGO PSP W MŁAWIE. PRZEZ OSTATNIE MIESIĄCE, PO ODEJŚCIU NA EMERYTURĘ ST. BRYG. JAROSŁAWA KUCIŃSKIEGO, PEŁNIŁ OBOWIĄZKI KOMENDANTA. Z MŁAWSKĄ JEDNOSTKĄ JEST ZWIĄZANY OD 25 LAT. **S. 3**

## DRAMATY NA DROGACH POWIATU

NA SYGNALE ||

■ Miniony tydzień nie oszczędził nam dramatów na drogach powiatu. Już wczesnym rankiem 6 czerwca doszło do zderzenia na ul. Dworcowej w Mławie. Auto wypadło z drogi, uderzając wlatarnię, a następnie w drzewo. W samochodzie, na tylnej kanapie podróżowało dwoje dzieci w wieku 3 i 6 lat. Kierowca trafił do szpitala.

Ostatnim w minionym tygodniu wypadkiem było uderzenie w drzewo forda focusa w Starych Kosinach 13 czerwca. Kierowca trafił do szpitala.



## UWAGA NA NIEBEZPIECZNE LEKI!

UWAGA OSZUŚCI ||

s. 6

■ Jednym z największych zagrożeń współczesnego handlu są podrabiane leki, wytwarzane bez nadzoru medycznego czy sanitarnego i sprzedawane między innymi na bazarach, ale przede wszystkim w Internecie — ostrzega Urząd Skarbowy w Mławie. W latach 2018 i 2019 funkcjonariusze mazowieckiej Służby Celno-Skarbowej udaremnili 189 prób przemytu produktów farmaceutycznych. Wśród nich znaczną ilość stanowią sterydy ujawnione w Oddziale Celnym Poczтовым I w Warszawie.



Ważny temat dla „Kuriera”, zrobisz fotografię ilustrującą jakiś problem lub ważną dla miasta, gminy i powiatu sprawę? Oczekujesz pomocy? Zadzwoni albo napisz e-maila lub skontaktuj się na naszym fanpage.

redakcja@kuriermlawski.pl  
reklama@kuriermlawski.pl  
tel. 514-800-936 (redakcja)  
tel. 502-499-528 (dział reklamy)  
www.facebook.com/kurier.mlowski

# Miliardy dopisane na kontach

**EMERYTURY** || Dobre wiadomości dla przyszłych emerytów. Dzięki czerwcowej waloryzacji ich składki i kapitał początkowy zgromadzony w ZUS wzrośnie o prawie 9 procent. A to oznacza, że przyszła emerytura będzie wyższa nawet o kilkaset złotych.

Co roku 1 czerwca ZUS rozpoczyna waloryzację środków zgromadzonych na kontach i subkontach ubezpieczonych, w tym waloryzację kapitału początkowego. Środki rosną wtedy o określony procent. Wysokość waloryzacji konta zależy od inflacji (wzrostu cen towarów i usług) oraz od przypisu składek (wzrostu płac i liczby ubezpieczonych) z poprzedniego roku. Z kolei waloryzacja subkonta to pochodna dynamiki wzrostu PKB za ostatnie 5 lat.

Jak podało Ministerstwo Rodziny, wskaźnik tegorocznej waloryzacji wyniesie 8,94 proc. Co to oznacza? Otóż konta ubezpieczonych, zawierające składki na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitał początkowy, wzrosną o 108,94 proc. Z kolei zgodnie z komunikatem prezesa GUS nasze subkonta wzrosną o 105,73 proc.

Takiego oprocentowania lokaty nie da nam dziś żaden bank, co podkreśla zresztą



Dzięki waloryzacji łącznie środki ubezpieczonych zapisane w ZUS zwiększyły się o kwotę 243,4 mld zł.

prezes ZUS prof. Gertruda Uścińska.

— Waloryzacja na poziomie 108,9 proc. na koncie, czy 105,7 proc. na subkoncie daje nam wzrost naszego kapitału emerytalnego na poziomie nienotowanym dziś na żadnej lokacie. Wskaźnik 108,9 pozwala uzyskać przyrost stanu konta o wartości 450 tys. zł o kwotę 40,2 tys. zł. Natomiast jeśli ktoś dotąd zgromadził 850 tys. zł w postaci składek i kapitału po-

czątkowego, to waloryzacja doprowadzi do dopisania aż 76 tys. zł — mówi.

**WALORYZACJA PRZEŁOŻY SIĘ NA WYSOKOŚĆ PRZYSZŁEJ EMERYTURY. DLA PRZYKŁADU 60-LETNIA KOBIETA, KTÓRA ZGROMADZIŁA W ZUS 500 TYS. ZŁ,**

**JEŚLI PRZESZŁABY NA EMERYTURĘ W CZERWCU, DOSTANIE 1912 ZŁ. DZIĘKI CZERWCOWEJ WALORYZACJI JEJ EMERYTURA BĘDZIE WYŻSZA O 170 ZŁ MIESIĘCZNIE.**

Kolejnym krokiem po czerwcowej waloryzacji będzie przygotowanie przez ZUS informacji o stanie konta ubezpieczonego, które będą dostępne na platformie usług elektronicznych ZUS. W tym roku bowiem ZUS nie przeprowadzi powszechnej akcji wysyłania do ubezpieczonych listów z informacją o stanie ich konta. Tu warto dodać, że osoby, które myślą o złożeniu wniosku o emeryturę w czerwcu bieżącego roku, nie muszą obawiać się niekorzystnej waloryzacji składek mającej wpływ na wysokość świadczenia. Zgodnie z założeniami Tarczy Antykryzysowej 3.0.

ZUS wyliczy emeryturę, o którąawnioskuje się w czerwcu, w ten sam sposób jak emeryturę wnioskowaną w maju.

Jak poznać wysokość swojej przyszłej emerytury? Wystarczy skorzystać z kalkulatora emerytalnego czy porozmawiać z doradcą ZUS. Jeżeli ktoś już zbliżył się do wieku emerytalnego, może złożyć wniosek o emeryturę. ZUS emeryturę obliczy i przyzna, jednak nie rozpocznie jej wypłacania.

Prawo do emerytury, jak się okazuje, to nie to samo, co prawo do jej wypłaty, ponieważ można złożyć wniosek o przyznanie emerytury i dalej pracować. ZUS nam emeryturę naliczy i wyda decyzję o jej przyznaniu, ale nie dostaniemy wypłaty, dopóki nie zostaną rozwiązane wszystkie umowy o pracę.

System emerytalny w naszym kraju opiera się na prostej zasadzie: im dłużej pracujemy, tym wyższa będzie emerytura. Dzięki dłuższej pracy gromadzimy, bowiem więcej środków na indywidualnym koncie emerytalnym i krótsza

jest prognozowana średnia naszego życia, która jest brana pod uwagę, gdy już zdecydujemy się przejść na emeryturę. To ważne, gdyż emeryturę liczymy, dzieląc zebrane składki przez statystyczną średnią dalszą długość życia.

**W 2020 ROKU ŚREDNIA DALSZA DŁUGOŚĆ ŻYCIA LICZONA W MIESIĄCACH WYNOŚI 261,5 DLA KOBIET (60 LAT) I 217,6 DLA MĘŻCZYZN (65 LAT).**

Każdy dodatkowy rok pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego podnosi średnią wysokość emerytury o 8-10 proc. Obecnie Polacy są wśród pracujących najkrócej w Europie, a pobierają świadczenia coraz dłużej, gdyż żyjemy coraz dłużej. W ubiegłym roku przeciętna emerytura wypłacana przez ZUS wynosiła 2236,84 zł brutto.

ANDRZEJ MIELNICKI

a.mielnicki@gazetaolstynska.pl

## Nowe nasadzenia roślin w Mławie

**KWIATY** || Na powierzchni 2182 metrów kwadratowych miasto sadi letnie kwiaty, głównie różne odmiany begonii, ale również fuksje, aksamitki, pelargonie, pokrzywy i niecierpki.

Na powierzchni 2182 metrów kwadratowych miasto sadi letnie kwiaty, głównie różne odmiany begonii, ale również fuksje, aksamitki, pelargonie, pokrzywy i niecierpki.

Najwięcej kwiatów, bo – dokładnie – 37380 sztuk, zasadzi w Zabytkowym Parku Miejskim im. Józefa Piłsudskiego w centrum Mławy. Nowe nasadzenia pokryją powierzchnię 1869 m kw. Na parkowych rabatach dominować będą begonie stale kwitnące w róż-



Fot. UMM



Na parkowych rabatach dominować będą begonie.

nych kolorach oraz żółte aksamitki.

Zieleńce wokół Starego Rynku mają łącznie powierzchnię 304 m kw. Na nich zasadzone zostanie 6080 kwiatów, natomiast ułożenie napisu „I ♥ MŁAWA” na skarpie przy ulicy Żwirki (vis a vis nieczynnego dworca autobusowego) wymaga zasadzenia 945 kwiatów.

Urzednicy UMM przewidują, że firma zajmująca się na zlecenie miasta pielęgnacją zieleni, dokona ogółem na-

sadzeń 44 405 kwiatów. Na miejskich rabatach pojawi się kilka odmian roślin kwitnących, m.in.: begonia stale kwitnąca (kwiaty białe, czerwone, różowe), fuksja rabatowa, pelargonie rabatowa, pokrzywka brazylijska, niecierpek nowogwinejski Sun Patiens, begonia Dragon, begonia Big, begonia Viking, begonia zimowa, begonia bulwiasta oraz aksamitki — wzniesiona i rozpierzchna.

MG, UMM

# Zbigniew Kąpiński został komendantem

**KADRY** || St. bryg. Zbigniew Kąpiński został powołany przez komendanta wojewódzkiego na stanowisko komendanta powiatowego PSP w Mławie. Przez ostatnie miesiące, po odejściu na emeryturę st. bryg. Jarosława Kucińskiego, pełnił obowiązki komendanta.

Uroczystość powołania odbyła się 10 czerwca. Mazowiecki komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej bryg. Jarosław Nowosielski powołał tego dnia aż czterech oficerów Państwowej Straży Pożarnej na stanowisko komendanta powiatowego PSP oraz zastępcy komendanta powiatowego PSP w garnizonie mazowieckim.

Są nimi: mł. bryg. Tomasz Gajewski (na stanowisko komendanta powiatowego PSP w Ciechanowie), bryg. Andrzej Król (na stanowisko komendanta powiatowego PSP w Makowie Mazowieckim), st. kpt. Marek Krawczyk (na stanowisko zastępcy komendanta powiatowego PSP w Żyrardowie) oraz wspomniany st. bryg. Zbigniew Kąpiński (na stanowisko komendanta powiatowego PSP w Mławie).

W uroczystym spotkaniu wzięli też udział: bryg. Jarosław Nowosielski – mazowiecki komendant wojewódzki PSP, mł. bryg. Radosław Osiecki – zastępca komendanta powiatowego PSP w Ciechanowie, st. bryg. Paweł Pomorski – naczelnik Wydziału Organizacji i Nadzoru Komendy Wojewódzkiej PSP w Warszawie oraz bryg.



St. bryg. Zbigniew Kąpiński (z prawej) został powołany na stanowisko komendanta 10 czerwca

Marcin Konecki – p.o. naczelnik Wydziału Kadr Komendy Wojewódzkiej PSP w Warszawie.

Zbigniew Kąpiński pochodzi z Żuromina, ale z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Mławie

związany jest od 1995 roku, kiedy to po ukończeniu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie, rozpoczął tutaj służbę. Został dowódcą sekcji. Szybko pokonywał kolejne stopnie awansu zawodowego.



Zbigniew Kąpiński z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Mławie związany jest od 1995 roku.

W ciągu 25 lat swojej służby w Mławie był: młodszym oficerem, oficerem, kierownikiem sekcji kontrolno-rozpoznawczej, naczelnikiem wydziału operacyjnego, pełniącym obowiązki dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej,

zastępcą komendanta powiatowego oraz pełniącym obowiązki zastępcy komendanta powiatowego.

Przez kilka lat pełnił także funkcję rzecznika prasowego. Zastępca komendanta powiatowego KP PSP w Mławie

pełnił od 1 czerwca 2008 roku przez 12 lat. Obowiązki komendanta powiatowego pełnił od marca tego roku, kiedy to na emeryturę odszedł st. bryg. Jarosław Kuciński. Od 10 czerwca jest już komendantem mławskiej jednostki.

## Dzienny Dom Senior+ wznowił działalność

**OPIEKA** || Po przerwie spowodowanej sytuacją epidemiologiczną, 8 czerwca wznowił pracę w trybie stacjonarnym Dzienny Dom Senior+ w Mławie. Są jeszcze wolne miejsca.

Z oferty pobytu w Dziennym Domu Senior+ mogą skorzystać osoby w wieku co najmniej 60 lat, zwłaszcza mające trudności z wykonywaniem niektórych czynności dnia codziennego.

W placówce można spędzić miło i aktywnie czas w gronie nowych znajomych, pod czujnym okiem wykwalifikowanego personelu. Podopieczni mają zapewnione gorące posiłki, zajęcia rehabilitacyjne, opiekę medyczną, poradnictwo specjalistyczne i warsztaty kulinarne. Korzystają też z ofert kulturalnych i rekreacyjnych.



Pobyt w Dziennym Domu Senior+ w Mławie jest odpłatny, a wysokość odpłatności uzależniona jest od sytuacji rodzinnej i wysokości miesięcznego dochodu seniora.

Uczestnik może przebywać maksymalnie 8 godzin od po-

nieiedziałku do piątku. Istnieje także możliwość krótszego pobytu przez 4 lub 6 godzin. Rzeczywista miesięczna odpłatność będzie uzależniona od liczby dni i godzin pobytu seniora od poniedziałku do piątku.

Pobyt w Dziennym Domu Senior+ w Mławie jest odpłatny.

W 2020 r. miesięczny koszt pobytu przez 8 godzin od poniedziałku do piątku w Dziennym Domu Senior+ w Mławie wynosi 1262,85 zł, od którego naliczana jest odpłatność uczestnika.

KSM, OSW

## NIE ŻYJE NAJSTARSZA MŁAWIANKA



**POŻEGNANIE** || Zmarła Marianna Jaskulska – mieszkanka Mławy, która w marcu tego roku świętowała 103. rocznicę urodzin. Była najstarszą obywatelką miasta. Pani Marianna urodziła się 23 marca 1917 r. w Piegotowie. W Mławie mieszkała od 16. roku życia.

103. rocznicę urodzin świętowała, ciesząc się dobrą kondycją fizyczną i intelektualną. Dopisywał jej znakomity humor. Wszystkim bliskim Pani Marianny składamy wyrazy współczucia.

KN / UMM

# Od muzyki klasycznej po bluesa

**KULTURA W NECIE** || Muzyczne reminiscencje – od muzyki klasycznej po bluesa, jazz, folk i gorące rytmy flamenco. Miejski Dom Kultury w Mławie zaprasza na cykl koncertów online zorganizowanych w ramach programu „Kultura w sieci”. Drugi koncert 19 czerwca.

W ramach zadania „Muzyka bez granic. Sieciowanie dźwiękiem” zaprezentowany zostanie dorobek tuzów muzyki klasycznej i jazzu, ale również twórczość artystów wykonujących piosenkę literacką, kabaretową, bluesa czy muzykę ludową.

Wśród muzyków wykonujących światowe i polskie standardy klasyki i musicalu pojawiają się m.in. Czesław Majewski, Janusz Tylman, Joanna Stefańska-Matraszek, Robert Szpręgiel, Jarosław Praszczalek i wielu innych instrumentalistów i wokalistów: Michał Borowski, Maciej Rejmontowski, Justyna Reksć-Raubo, Anna Hajduk-Rynkiewicz, Karolina

Róża Kowalczyk, Jacek Małachowski czy Piotr Kopietz.

Poza gronem wykonawców związanych ze światem opery i filharmonii pojawiają się również artyści, którzy zaprezentują złożone formy sceniczne.

**GRATKĄ DLA MELOMANÓW I WIELBICIELI FLAMENCO BĘDZIE WYSTĘP ZESPOŁU CONTRATIEMPO, KTÓRY OD WIELU LAT WYKONUJE WŁASNE KOMPOZYCJE I ARANŻACJE ZNANYCH UTWORÓW Z TEGO GATUNKU.**

Ekspresyjny taniec, porywająca muzyka, popisy gitarowe, dynamiczne stepowanie i gra na kastanietach z pewnością przyciągną przed ekranem wielu internautów.

W teatralno-muzycznej formie prezentacji zobaczymy również samego twórcę Festiwalu Wszystkie Mazurki Świata – Janusza Prusinowskiego, który wraz z Kają Prusinowską i zespołem przygotowuje przedstawienie dla dzieci, w którym przypomniane zostaną dawne ludowe wyliczanki, zabawy czy piosenki dla najmłodszych.

Własną twórczość zaprezentują również twórcy piosenki poetyckiej: Jerzy Filar, Marek Majewski, Wojciech Gęsicki czy Leszek Kopeć oraz indywidualista wśród bluesmanów Paweł Szymański, którego koncert wyemitowany 12 czerwca 2020 r. rozpoczął cykl zaplanowanych występów artystycznych.

| MUZYKA BEZ GRANIC<br>SIECIOWANIE DŹWIĘKIEM |            |                                                                                                              |
|--------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KONCERTY ONLINE                            | 12.06.2020 | „Pozdrowienia z <i>Milagro</i> ” - Paweł Szymański                                                           |
|                                            | 19.06.2020 | „Ze sceny i ekranu” - przeboje filmowe i musicalowe wszech czasów                                            |
|                                            | 26.06.2020 | „Romantycznie i wesoło” cz. 1- Joanna Stefańska-Matraszek, Robert Szpręgiel, Czesław Majewski, Janusz Tylman |
|                                            | 03.07.2020 | „Romantycznie i wesoło” cz. 2- Joanna Stefańska-Matraszek, Robert Szpręgiel, Czesław Majewski, Janusz Tylman |
|                                            | 10.07.2020 | „Z jezior do krainy łagodności” - Jerzy Filar (piosenka poetycka)                                            |
|                                            | 17.07.2020 | „Już czas na jazz”                                                                                           |
|                                            | 24.07.2020 | Teatrzyk „Słuchaj Uchem” - Janusz Prusinowski z zespołem                                                     |
|                                            | 31.07.2020 | „Magia Flamenco” (występ muzyczno-taneczny zespołu Contratiempo)                                             |
|                                            | 07.08.2020 | „Fryderyk Chopin - muzyk romantyczny”                                                                        |
|                                            | 14.08.2020 | „Piosenki przy kawie” - Wojciech Gęsicki (koncert poezji śpiewanej)                                          |
|                                            | 21.08.2020 | „Dwa miechy i dwa uśmiechy” - duet akordeonowy                                                               |
|                                            | 28.08.2020 | „Lepiej” - Marek Majewski (program wokalo-kabaretowy)                                                        |
| Fot. materiały MDK                         | 04.09.2020 | „Domowe opowieści gitarowej treści” - Dariusz Marcinkiewicz                                                  |
|                                            | 11.09.2020 | „Widzieć muzykę” - Leszek Kopeć (koncert poezji śpiewanej)                                                   |

DO GRONA TYCH ARTYSTÓW DOŁĄCZY RÓWNIEŻ ZNANY MIESZKAŃCOM MŁAWY I REGIONU GITARZYSTA KONCERTUJĄCY PRZED LATY Z KRZYSZTOFEM KRAWCZYKIEM, CEZARYM ŚLĄZAKIEM Z ZESPOŁU 2+1, RENATĄ DĄBKOWSKĄ ORAZ MIRĄ KUBASIŃSKĄ

Z ZESPOŁU BREAKOUT – DARIUSZ MARCINKIEWICZ.

Koncerty online będą udostępniane na stronie Miejskiego Domu Kultury w Mławie, fan page'u FB instytucji, jej kanale YouTube oraz stronach jej partnerów – Urzędu Miasta Mława i Stowarzyszenia Akademia Wilanowska. Linki do materiałów z koncertów znajdują się również na stronach rozgłośni, portalach internetowych i tygodników, które objęły wydarzenie patronatem medialnym.

Cykl koncertów online „Muzyka bez granic. Sieciowanie dźwiękiem” dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci”, którego celem jest wsparcie upowszechniania dorobku kultury w internecie w czasie pandemii koronawirusa.

Wszystkie wydarzenia organizowane przez Miejski Dom Kultury odbywają się pod patronatem burmistrza Mławy.

Beata Rudzińska / MDK

**Najbliższy koncert 19 czerwca – „Ze sceny i ekranu”. Przeboje filmowe i musicalowe**

**TYDZIEŃ w kulturze**

MIEJSKI DOM KULTURY MŁAWA

www.mdkmlawa.com

ZOBACZYSZ NA:

www.youtube.com  
www.mdkmlawa.com  
www.facebook.com/mdkmlawa

**KONCERTY ONLINE**

**MUZYKA BEZ GRANIC**  
SIECIOWANIE DŹWIĘKIEM

**19 CZERWCA, GODZ. 18.00**

**KONCERT > ZE SCENY I EKRANU**  
NAJWIĘKSZE PRZEBIOJE FILMOWE I MUSICALOWE

WYSTĘPUJĄ:

**KAROLINA RÓŻA KOWALCZYK** - SOPRAN  
**MICHAŁ BOROWSKI** - SAKSOFON, FLET  
**JAROSŁAW PRASZCZALEK** - FORTPIAN,  
PROWADZENIE KONCERTU

Partnerzy

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Narodowe Centrum Kultury

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci”

URZĄD MIASTA MŁAWA

Akademia Wilanowska

Patronat medialny

radio

Nasz@Mława

MAZOWIECKI

mława

Portal Informacyjny

Tygodnik ciechanowski

facebook

Miejski Dom Kultury  
Stary Rynek 13  
06-500 Mława  
☎ 23 654 35 85

## POMAZALI SPREJEM TABLICE W MIEŚCIE

**WANDALE** || U zbiegu ulic Słowackiego i Piłsudskiego dokonano kolejnego w Mławie aktu wandalizmu – tablica z nazwą ulicy oraz tablica ogłoszeniowa zostały zamalowane sprejem. Koszty zniszczeń poniosą mieszkańcy. Niszcząc mienie publiczne, wandal niszczy własność



wszystkich mieszkańców – kupowaną ze środków budżetowych, na które składają się m.in. wpływy z podatków. Spójrzmy na nasze miasto właśnie jak na naszą własność – drogocenną i wyjątkową – o którą warto zadbać o każdej porze dnia i nocy,

niezależnie od tego, czy jest to kosz na śmieci, znak drogowy, wiata przystankowa, wiadukt czy budynek. Jeśli obserwujemy przypadki niszczenia tej własności, informujemy o tym odpowiednie służby: policję (tel.: 112 lub 997) lub straż miejską (tel.: 986 lub 23 654 64 34).

KSM

# Dramaty na drogach powiatu

**DROGÓWKA** || Miniony tydzień nie oszczędził nam dramatów na drogach powiatu. Już wczesnym rankiem 6 czerwca doszło do zderzenia na ul. Dworcowej w Mławie. Ostatnim w tej serii wypadkiem było uderzenie w drzewo forda focusa w Starych Kosinach.

**D**o sobotniego wypadku na ul. Dworcowej w Mławie doszło już o godz. 6.00 rano. Kierowca opla vectry jechał drogą nr 544 w kierunku Mławy. Świadkowie zauważyli ten pojazd już w miejscowości Mławka, podejrzewali, że kierowca może być pod wpływem alkoholu. Zdecydowali się zareagować. Na ul. Dworcowej udało im się zatrzymać kierowcę, gdy jednak próbowali sprawdzić co się z nim dzieje, ten gwałtownie ruszył w kierunku ul. Batorego. Po chwili auto wypadło z drogi, uderzając w latarnię, a następnie w drzewo. W samochodzie, na tylnej kanapie, podróżowało dwoje dzieci w wieku 3 i 6 lat. Chłopcy nie byli przypięci pasami, a foteliki, w których siedzieli, także nie były zabezpieczone.

— W wyniku wypadku 47-letni kierowca opla, mieszkaniec pow. mławskiego doznał ciężkich obrażeń ciała, został przewieziony do szpitala w Mławie — poinformowała asp.szt. Anna Pawłowska. — Ranne zostały także dzieci. Chłopców przewieziono do szpitala w Ciechanowie, gdzie pozostali na obserwacji. Od kierującego pobrano krew do badań na zawartość alkoholu. Także w poprzednią sobotę, tuż przed południem, na mławskiej obwodnicy drogi krajowej nr 7 doszło do zderzenia trzech samochodów osobowych. Kierujący samochodem



W Nosarzowie Polnym motocykl zderzył się z bmw 5

marki VW Passat 20-letni mieszkaniec Helu, jadąc w kierunku Warszawy, nie zdołał zahamować przed kolumną pojazdów i uderzył w tył jadącego przed nim samochodu marki Renault Megane Scenic. W wyniku tego uderzenia kierowca renault najechał na tył samochodu marki Peugeot 508. Renault kierował 33-letni mieszkaniec Warszawy. W samochodzie znajdowało się troje pasażerów, w tym dwoje małych dzieci w wieku rok i 3 miesiące oraz 3 lata. Dzieci podróżowały w fotelikach. Zostały przewiezione do szpitala w Ciechanowie. W samochodzie marki Peugeot, którym kierowała 29-letnia gdańska dziewczanka także podróżowały dzieci (2 i 4 lata). Kierowca i pasażerowie peugeot'a nie odnieśli obrażeń. Kierujący pojazdami byli trzeźwi.

Kolejny wypadek, w którym uczestniczyły aż trzy auta, wydarzył się tego samego dnia tuż przed godz. 19.00 na skrzy-

żowaniu ul. Nowowiejskiej z krajową siódmką w Mławie. Kierujący samochodem marki Hyundai Atos, 54-letni mieszkaniec Płońsk, jadąc w kierunku Warszawy, wjechał na czerwonym świetle, na skrzyżowanie z ulicą Nowowiejską, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i doprowadził do zderzenia z dwoma samochodami marki VW Bora oraz BMW. Volkswagensem kierował 52-letni mieszkaniec Mławy. W samochodzie znajdowało się troje dorosłych pasażerów. BMW kierowała 28-letnia mieszkanka pow. mławskiego, w jej samochodzie podróżowała 6-letnia dziewczynka. W wyniku wypadku ranne zostały dwie kobiety — pasażerka hyundai atos oraz pasażerka volkswagena bora. Kierujący byli trzeźwi.

Trwają też czynności mławskiej policji w sprawie wypadku drogowego, w którym ranny został motocyklista. Do zdarzenia doszło 7 czerw-



W Strzegowie rowerzysta uderzył w fiata ducato

ca o godz. 15.00 na drodze nr 544 w Nosarzowie Polnym. Jak wynika ze wstępnych ustaleń, kierujący samochodem marki BMW 5, 21-latek, jadąc w kierunku Mławy, po wyjechaniu z łuku drogi, na prostym odcinku, stracił panowanie nad pojazdem i zjechał na przeciwległy pas ruchu, którym poruszał się motocyklista. Kierujący motocyklem Kawasaki, 22-letni mieszkaniec pow. przasnyskiego, po zderzeniu bocznym z bmw, wpadł do rowu. Motocyklista, z wieloma obrażeniami ciała został przewieziony do szpitala w Ciechanowie. W bmw podróżowało troje młodych pasażerów. Nie odnieśli obrażeń, do szpitala w Mławie trafił kierowca. Patrol policji zatrzymał kierującemu bmw prawo jazdy.

8 czerwca po godz. 21.00 na trasie Konopki-Piaski skoda fabia wypadła z drogi i dachowała. Kierowca trafił do szpitala. Samochód jechał od Ko-

nopek w stronę Ciechanowa.

— Po dojechaniu na miejsce zdarzenia strażacy stwierdzili, że na poboczu drogi znajduje się leżący na boku pojazd — poinformował Jacek Dryll, oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mławie. — Wewnątrz znajduje się jedna osoba, która jest zakleszczona i nieprzytomna.

Strażacy zabezpieczyli miejsce zdarzenia, oświetlili teren oraz przy użyciu hydraulicznego sprzętu ratownictwa drogowego uwolnili poszkodowanego z samochodu.

Kierowca skoda fabia został przetransportowany do szpitala. W działaniach ratowniczych wzięły udział dwa zastępy PSP Mława oraz OSP Stupsk.

W Strzegowie 56-letni mieszkaniec powiatu mławskiego, jadąc rowerem ul. 11 Listopada w kierunku Niedźborza, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu fiatowi ducato, po-

ruszającemu się krajową siódmką w kierunku Gdańska. Doszło do zderzenia. Wypadek miał miejsce 9 czerwca o godz. 21.40. Fiatem kierował 55-letni mieszkaniec Olsztyna. W wyniku wypadku rowerzysta doznał poważnych obrażeń ciała. Został przetransportowany do szpitala w Mławie. W organizmie miał ponad 0,80 promila alkoholu. Kierowca fiata był trzeźwy. Po udzieleniu mu pomocy medycznej, został zwolniony do domu.

Natomiast w Starych Kosinach doszło do wypadku 13 czerwca przed godziną szóstą rano na 249. kilometrze drogi krajowej nr 7. W drzewo uderzył ford focus.

— Pojazdem podróżowała jedna osoba — poinformował Jacek Dryll, oficer prasowy KP PSP w Mławie. — Kierowca forda focusa samodzielnie opuścił pojazd przed przybyciem straży pożarnej.

Mężczyzna po zbadaniu przez zespół ratownictwa medycznego został przewieziony do szpitala.

— Działania strażaków polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatora oraz zebraniu wyciekających płynów eksploatacyjnych z pojazdu — kontynuuje Jacek Dryll.

W akcji ratowniczej wzięły udział dwa zastępy PSP Mława oraz OSP Kowalewo.

Wszystkie wypadki bada mławska policja. **EWA LUBIŃSKA**

## Wybory prezydenckie coraz bliżej

**WYBORY** || Zbliżają się wybory prezydenckie, zaplanowane na 28 czerwca 2020 r. Warto poznać związane z nimi ważne terminy.

**K**andydatów na członków obwodowych komisji wyborczych można było zgłaszać do 12 czerwca 2020 r.

Do 16 czerwca 2020 r. można zgłosić właściwemu komisarzowi wyborczemu, za pośrednictwem urzędu gminy, zamiar głosowania korespondencyjnego w kraju, a do 19 czerwca złożyć wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania.

Do 23 czerwca 2020 r. potrwa składanie wniosków o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez siebie obwodzie głosowania oraz zgłaszanie zamiaru głosowania korespondencyjnego w kraju przez wyborców podlegających obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.

Natomiast do 26 czerwca 2020 r. zgłaszanie zamiaru głosowania korespondencyj-

nego przez wyborców podlegających w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, którzy rozpoczęli podleganie obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po 5. dniu przed dniem wyborów.

Wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub wyborca, który

najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, może skorzystać z możliwości głosowania przez pełnomocnika.

Pełnomocnikiem takiej osoby może być tylko ktoś wpisany do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania lub posiadający zaświadczenie o prawie do głosowania.

Szczegóły na platformie gov.pl **MG**

REKLAMA

**PROMEDICA24**

**TERAZ ZARÓB NAWET 9400zł NA RĘKĘ W 45 DNI**

**CZeka NA CIEBIE PRACĄ OPIEKUNA SENIORÓW W NIEMCZECH**

**DOŁĄCZ DO NAS**

\* Szczegóły promocji w oddziale.

Mława, ul. Stary Rynek 12a, tel. 517 175 036  
**www.promedica24.pl**

# Uwaga na niebezpieczne leki!

**ZDROWIE** || Jednym z największych zagrożeń współczesnego handlu są podrabiane leki, wytwarzane bez nadzoru medycznego czy sanitarnego i sprzedawane między innymi na bazarach, ale przede wszystkim w Internecie – ostrzega Urząd Skarbowy w Mławie.

Farmaceutyki pochodzące z nieznanego źródła mogą być niebezpieczne dla zdrowia, a nawet życia osób, które je stosują. Niewiadomą pozostaje, w jakich warunkach były produkowane i przechowywane, a także jaki jest ich faktyczny skład.

Osoby, które nabywają produkty lecznicze poza legalnymi punktami sprzedaży, powinny mieć świadomość, że mogą kupić lek podrabiony, który nie będzie zawierał żadnych składników oryginalnych leków, ani takich ilości substancji czynnych, które powinny wpływać na poprawę zdrowia. Wręcz przeciwnie, podrabione leki mogą zawierać wypełniacze takie



**Medykamenty mogą być skażone, zanieczyszczone lub zawierać substancje toksyczne**

jak cement, gips, pastę do podłogi czy trutkę dla szczurów. Mogą być też skażone, zanieczyszczone lub zawierać

substancje toksyczne czy substancje wycofane z obrotu. — Jeśli decydujemy się na zakup farmaceutyków w In-

ternecie, bądźmy czujni i roważni przy wyborze platform i aptek, co do których mamy pewność, iż mogą sprzedawać w sieci leki bez recepty. Nie dajmy się oszukać, dbajmy i chrońmy nasze zdrowie – przypomina Justyna Pasieczynska, Rzecznik Prasowy Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

W latach 2018 i 2019 funkcjonariusze mazowieckiej Służby Celno-Skarbowej udaremnili 189 prób przemytu produktów farmaceutycznych. Wśród nich znaczną ilość stanowią sterydy ujawnione w Oddziale Celnym Poczty w Warszawie.

Większość przesyłek ze sterydami była nadana w krajach Dalekiego Wschodu dla



**Większość przesyłek ze sterydami była nadana w krajach Dalekiego Wschodu.**

odbiorców w różnych częściach Polski.

Wśród nielegalnych leków zatrzymanych przez funkcjo-

nariuszy Służby Celno-Skarbowej były m.in. leki przeciwbólowe, leki na padaczkę, leki psychotropowe, sterydy oraz środki na podniesienie potencji.

Obrót lekami pochodzącymi z nieznanego źródła przede wszystkim naraża życie i zdrowie konsumentów, ale również narusza interesy legalnych firm farmaceutycznych.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo farmaceutyczne wprowadzenie do obrotu lub przechowywanie w celu wprowadzenia do obrotu produktu leczniczego bez posiadanego pozwolenia podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Informacja US w Mławie

REKLAMA

## komunikat

### O G Ł O S Z E N I E o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębów geodezyjnych Budy-Matusy i Bońkowo Kościelne oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczącej ww. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy Radzanów uchwały nr XV/122/2020 z dnia 23 stycznia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębów geodezyjnych **Budy-Matusy i Bońkowo Kościelne**.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego miejscowego planu. Jednocześnie w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą składać wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko do wyżej wymienionego miejscowego planu.

Wnioski należy składać na piśmie w Urzędzie Gminy w Radzanowie, plac Piłsudskiego 26, 06-540 Radzanów, w ciągu 30 dni od ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Radzanów.

**Wójt Gminy Radzanów**

## komunikat

### O B W I E S Z C Z E N I E o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 5, w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) oraz uchwał Rady Gminy Radzanów:

- 1) nr VII/55/2019 z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Wróblewo**,
- 2) nr VIII/65/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Zgliczyn-Glinki**,
- 3) nr VIII/64/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Bońkowo Podleśne**

podają do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z wyłożonym do publicznego wglądu:

- 1) projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Wróblewo**,
  - 2) projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Zgliczyn-Glinki**,
  - 3) projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Bońkowo Podleśne**,
- wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od **24 czerwca 2020 r. do 17 lipca 2020 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Radzanowie, plac Piłsudskiego 26, 06-540 Radzanów, pokój nr 1, w godzinach pracy Urzędu.

**Publiczna dyskusja** nad przyjętymi w projektach miejscowych planów i prognozach oddziaływania na środowisko rozwiązaniami odbędzie się dnia **3 lipca 2020 r.** w Gminnym Ośrodku Kultury w Radzanowie, ul. Mławska 4, 06-540 Radzanów, w zakresie:

- 1) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Wróblewo** – o godz. **11.30**,
- 2) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Zgliczyn-Glinki** – o godz. **13.00**,
- 3) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie części obrębu geodezyjnego **Bońkowo Podleśne** – o godz. **14.30**.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w ww. projektach miejscowych planów i prognozach oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi. Uwagi mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej:

- a) opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym,
- b) opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP,
- c) za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, na adres Urzędu Gminy w Radzanowie, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **31 lipca 2020 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag będzie Wójt Gminy Radzanów.

**WÓJT GMINY RADZANÓW**

# Synu, zniszczyłeś swoje i moje życie

PANI HANNA NIE MIAŁA SZCZĘŚCIA W ŻYCIU. W RODZINNYM DOMU PANOWAŁA BIEDA, MĄŻ OKAZAŁ SIĘ ALKOHOLIKIEM, KTÓRY NIE TYLKO PRZEPIJAŁ WYPŁATĘ, ALE TEŻ BIŁ I WYZYWAŁ. MYŚLAŁA, ŻE SYN BĘDZIE JEJ WSPARCIEM. STAŁO SIĘ JEDNAK INACZEJ. DZIŚ PANI HANNA OPIEKUJE SIĘ SWOIM NIEPEŁNOSPRAWNYM SYNEM.



foto: sxc.hu

Nie ma rodzica, który życzyłby źle swojemu dziecku. Nie ma też rodzica, który nie cierpi, patrząc na ból swojej pociechy. Nawet jeśli dziecko popełnia błędy, rodzic potrafi przebaczyć, pomóc i cierpieć razem z nim. Serce matki jest w stanie wiele wybaczyć... Bo przecież to matka nosi nas pod sercem kilka miesięcy. To ona uczy nas rozróżniać dobro od zła. Opatruje skaleczone kolana, pociesza, wspiera i jest zawsze przy nas, nawet jeśli ją zawiedziemy. To jedyna osoba, która kocha swoje dziecko bezgraniczną miłością...

— Arek jest moim jedynym dzieckiem. Kocham go, choć wiele przez niego wycierpiałam — opowiada pani Hanna. — Zawsze myślałam, że syn wyrośnie na dobrego człowieka, że choć było mi w życiu ciężko, to z dumą będę patrzyła na swoje dziecko. Niestety, życie szykowało dla mnie niespodzianki, których się nie spodziewałam. Zamiast dumy, czuję tylko żal i bezradność. Opiekuję się synem, bo nie mogłabym oddać go do hospicjum... Wszystko przy nim robię, ale jak mnie zabraknie, to nie wiem, co z nim będzie. Alkohol zniszczył naszą rodzinę. Uwolniłam się od męża pijaka, to syn zaczął pić. Mój koszmar trwa i będzie trwał do końca moich dni.

**PANI JANINA MA 63 LATA. TO BARDZO DZIELNA I SPRACOWANA KOBIETA, KTÓRA WIELE W SWOIM ŻYCIU WYCIERPIAŁA. POCHODZI Z UBOGIEGO DOMU, GDZIE Z GOSPODARSTWA TRUDNO BYŁO WYŻYWIĆ SIÓDEMKĘ DZIECI. PO UKOŃCZENIU SZKOŁY PODSTAWOWEJ MUSIAŁA IŚĆ DO PRACY, BO RODZICÓW NIE BYŁO STAĆ NA JEJ DALSZE KSZTAŁCENIE.**

Została krawcową. Nie zarabiała wiele, ale dzięki zarobionym pieniądзом jej i rodzeństwa można było naprawić dach w domu, a i na jedzenie już starczało. Kiedy kobieta poznała pana Józefa, myślała, że szczęście się do niej uśmiechnęło. Miłość sprawiła, że nie zauważyła, iż jej narzeczony zagląda często do kieliszka.

— Kiedy człowiek jest młody i zakochany, nie myśli o przyziemnych sprawach. Widziałam, że Józek lubi wypić w towarzystwie, ale wydawało mi się, że na imprezach wszyscy piją. A że na drugi

dzień, na kaca musiał coś wypić, to też było takie normalne — wspomina. — Na dzień ślubu czekałam z niecierpliwością. To miał być nasz najpiękniejszy dzień... Niestety już po 22.00 mój mąż był tak pijany, że ledwie siedział za stołem. Wytrzymał do 24.00, a potem poszedł spać. Tak naprawdę to koleźcy go zanieśli, bo nie miał siły ręką ani nogą ruszyć. Ślub opijał kilka dni. Jeszcze wtedy usprawiedliwiałam go, jednak z każdym rokiem pił coraz więcej. Zdarzyło mu się też podnieść na mnie rękę. Kiedy trzy lata po ślubie okazało się, że jestem w ciąży, myślałam, że coś się zmieni. Niestety, próżne były moje nadzieje.

**KIEDY AREK MIAŁ 9 LAT, PANI HANNA ZDECYDOWAŁA SIĘ, ŻE MUSI COŚ ZMIEŃIĆ W SWOIM ŻYCIU. DLA SIEBIE I SYNA, KTÓRY BAŁ SIĘ PIJACKICH POWROTÓW OJCA DO DOMU. AWANTURY SŁYSZAŁ CAŁY BLOK. NIEJEDNOKROTNIENIE PADAŁY WYZWISKA POD ADRESEM KOBIETY I SYNA. W PIJACKIM**

**AMOKU MĘŻCZYZNA DEMOLOWAŁ MIESZKANIE.**

Pani Hannie zdarzało się przez kilka dni nie wychodzić z domu, po tym jak mąż ją pobił. Syn żył w ciągłym strachu. W końcu kobieta powiedziała „dość” i złożyła pozew rozwodowy. Po drugiej rozprawie była już kobietą wolną i spokojną.

— Wyprowadziłam się z Arkim do domu rodziców. Tu mieliśmy spokój i czuliśmy się bezpieczni — opowiada. — Dzień, w którym otrzymałam rozwód, miał być początkiem nowego życia. Życia bez strachu, alkoholu, wyzwisk i bicia. Ja pracowałam, Arus chodził do szkoły, rodzice nas wspierali. Myślałam, że już wszystko będzie dobrze. Jak bardzo się myliłam, przekonałam się jakieś 6 lat później. Okazało się, że mój syn popija i popala, nie chodzi do szkoły, a w domu zaczął podkraść nam pieniądze. Nie pomagały prośby ani groźby, rozmowy ze szkolnym pedagogiem. Jakby nagle zły duch go opętał. Początkowo myślałam, że to taki nastoletni bunt, jednak syn coraz bardziej brnął wto „bagnu”.

**PANI HANNA SZUKAŁA POMOCY U SPECJALISTÓW,**

**U KSIĘDZA. NIESTETY, SYN NIE CHCIAŁ PODJĄĆ SIĘ ŻADNEJ TERAPII. WYPROWADZIŁ SIĘ Z DOMU I ŻYŁ SWOIM ŻYCIEM. KOBIETA WIDYWAŁA GO CZASAMI PIJANEGO W PARKU LUB POD SKLEPEM. CHŁOPAK NIE CHCIAŁ ROZMAWIAĆ Z MATKĄ I UDAWAŁ, ŻE JEJ NIE ZNA.**

— Serce mnie bolało, jak widziałam go w takim okropnym stanie, ale nic nie mogłam zrobić. Był pełnoletni i mógł decydować o sobie — tłumaczy. — Mogłam jedynie się modlić, by się nawrócił. I stał się cud, moje modlitwy zostały wysłuchane. Pewnego dnia przyszedł z młodą dziewczyną w zaawansowanej ciąży i powiedział, że zostanie ojcem, a ja babcią... Łzy szczęścia od razu mi popłynęły. Zdecydowaliśmy, że młodzi zamieszkają z nami, będziemy ich wspierać w opiece nad maleństwem i wesprzemy finansowo. To był cudowny czas oczekiwania na wnuka, a potem opieki nad nim. Byliśmy rodziną, o jakiej marzyłam. Zdumą patrzyłam na syna i wnuka.

**NIESTETY, PO RAZ KOLEJNY PANI HANNA ZAWIODŁA SIĘ NA SYNU. KIEDY WNUK MIAŁ KILKA LAT, SYN ZACZĄŁ ZNÓW NADUŻYWAĆ ALKOHOLU, ZNIKAĆ NA CAŁE DNI I NOCE. KOBIETA OPIEKOWAŁA SIĘ SYNOWĄ I WNUKIEM, WSPIERAŁA ICH. KIEDY SYN ZACZĄŁ WSZCZYNAĆ PO PIJANEMU AWANTURY, PANI HANNA WYRZUCIŁA GO Z DOMU.**

— To była trudna decyzja, jednak wiem, jak ją cierpiałam i postanowiłam, że mój wnuk nie będzie patrzył na pijanego ojca — argumentuje swoją decyzję. — Kilka razy syn jeszcze przychodził pod dom, wyzywał nas, ale



Wybrał sam taki los. Matka nie była mu potrzebna...

wzywałam policję za każdym razem, skutecznie go tym odstraszałam. Synowa poznała innego mężczyznę i się wyprowadziła. Spotykam się z nią i wnukiem regularnie. Są szczęśliwi, a mój syn, no cóż, nie widziałam go kilka lat. Serce mnie bolało, ale nie byłam w stanie nic zrobić. Wybrał sam taki los. Matka nie była mu potrzebna...

Cztery lata temu policja powiadomiła kobietę, że jej syn w stanie krytycznym znajduje się w szpitalu. Pani Hanna natychmiast pojechała do szpitala. Syn leżał na OIOM-ie, aparatura za niego oddychała i wykonywała inne czynności życiowe. Lekarze nie dawali mu szans na przeżycie.

— Zobaczyłam umęczone ciało człowieka — wspomina. — To był wrak człowieka. Nie mogłam patrzeć na swojego syna. Miałam żal, że tak zniszczył swoje życie. Lekarze pozwolili mi wejść do niego, sugerując delikatnie, bym się z nim pożegnała. Opowiedziałam mu o jego synu, o swojej tęsknocie... Przychodzilam do szpitala codziennie. Syn powoli odzyskiwał świadomość. Okazało się, że pił w melinie jakąś rozrabianą wódkę, do tego doszły dopalacze. Pewnego dnia lekarze powiedzieli, że mogę zabrać syna, bo oni nie mogą już więcej nic dla niego zrobić... Wzięłam go do domu i opiekuję się nim. Czasami przychodzi do nas mój wnuk, pomaga nam. Arek do końca swoich dni będzie niepełnosprawny. Nie chodzi, ma uszkodzony mózg, jeździ na dializy, bo nerki nie pracują. Dziś ma 43 lata. Jak długo dam radę? Naprawdę nie wiem. Dopóki starczy mi sił, będę się nim opiekować, bo przecież to moje dziecko...

j.karzyska@gazetaolsztynska.pl

# JAK RADZIMY SOBIE Z KORONAWIRUSEM?

W regionie ciechanowskim do tej pory odnotowano blisko 30 przypadków zakażeń koronawirusem<sup>1</sup>. Ryzyko zachorowania wciąż istnieje, a najbardziej narażony jest personel medyczny, który codziennie stawia czoła zagrożeniu. Epidemia sprawiła, że konieczne były zakupy dużych ilości odzieży ochronnej czy płynu do dezynfekcji. Pomogły fundusze unijne, dzięki którym samorząd województwa przekazał do regionu ciechanowskiego 230 tys. środków ochrony i sprzęt medyczny.

Walka z niewidzialnym wrogiem, czyli wirusem, do momentu wynalezienia skutecznego leku to przede wszystkim zminimalizowanie jego transmisji. Aby odnieść sukces, potrzebne są środki – zarówno bezpieczeństwa, jak i finansowe.

Jak podkreśla marszałek województwa mazowieckiego **Adam Struzik**, największym wsparciem były środki unijne. – *Bardzo szybko sięgnęliśmy po unijną pomoc na walkę z epidemią. Dzięki temu w najtrudniejszym momencie pilnie zabezpieczyliśmy personel medyczny w środki ochronne, a szpitale w sprzęt ratujący życie.*

Przez cały czas epidemii samorząd Mazowsza doposażał szpitale i stacje pogotowia ratunkowego w aparaturę medyczną oraz środki ochrony osobistej. Zakupy były możliwe, dzięki wsparciu z Unii Europejskiej. Wartość unijnego projektu na walkę z COVID-19 to 150 mln zł. Środki zaangażowano już prawie w całości.

## 230 tys. środków ochronnych

Jak tłumaczy wicemarszałek **Wiesław Raboszuk** w pierwszej kolejności trzeba było zabezpieczyć tych, którzy walczą o nasze zdrowie i życie. – *Lista zakupów samorządu województwa była długa. Znalazły się na niej m.in. mobilne aparaty RTG, tomografy, respiratory, łóżka do intensywnej terapii, systemy do bezdotykowego pomiaru temperatury, ale też maski, gogle, przyłbice, kombinezony, płyny do dezynfekcji – wylicza.*

Ze wsparcia skorzystały będące na pierwszej linii

frontu placówki z regionu ciechanowskiego.

W sumie do **Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie, SPZZOZ w Żurominie, szpitala powiatowego w Pułtusk, SPZZOZ w Płońsku i SPZOZ w Mławie** trafiło **230 tys. środków ochrony osobistej**, w tym blisko 88 tys. masek, ponad 8,4 tys. kombinezonów, 118 tys. rękawiczek, blisko 5 tys. fartuchów, 8,4 tys. ochraniaczy na buty 1,6 tys. gogli, 14,3 tys. litrów płynów do dezynfekcji i ponad 1,6 tys. przyłbic.

## Sprzęt ratujący życie

Placówki otrzymały także niezbędny w walce z koronawirusem sprzęt medyczny. Dla Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie samorząd Mazowsza zakupił **10 kardiomonitorów** z dodatkowym wyposażeniem i funkcjami, **10 podstawowych respiratorów mobilnych, 10 łóżek OIT, 40 pulsoksymetrów, 50 aparatów do mierzenia ciśnienia i 40 termometrów bezdotykowych.** Przy wejściu do szpitala zamontowany został także **system do bezdotykowego pomiaru temperatury ciała.** – *Urządzenie jest kolejną nową technologią, pomagającą kadrze medycznej naszego szpitala w walce z koronawirusem. System mierzy temperaturę ciała wszystkim osobom wchodzącym do budynku. Precyzyjny pomiar pozwala na szybką interwencję personelu i odizolowanie osoby z podwyższoną temperaturą – mówi Małgorzata Turowska, zastępca dyrektora ds. administracyjno-technicznych*



Samorząd Mazowsza, dzięki unijnemu wsparciu, zakupił dla ciechanowskiego szpitala specjalistycznego sprzęt i środki ochrony

Specjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Ciechanowie. Wsparcie otrzymały również szpitale w Płońsku, Mławie i Pułtusk.

## Busy i ambulanse dla stacji pogotowia

Dodatkowo stacje pogotowia w Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie otrzymały specjalne **busy do przewozu osób zakażonych**, niewymagających wsparcia ratowników medycznych. Pojazdy zapewniają maksimum bezpieczeństwa zarówno kierowcy, jak i pacjentom. Wyposażone są w osłonę kierowcy, oddzielającą przedział pasażerski oraz w łatwo zmywalną tapicerkę. Samorząd Mazowsza zakupił też **5 ambulansów typu C.** Utworzone w urzędzie marszałkowskim specjalne zespoły zakupowe codziennie dokonywały zakupów niezbędnego sprzętu i asortymentu. Ten następnie na bieżąco przekazywany był do szpitali z listy placówek będących w podwyższonej gotowości. Nad ich odpowiednim rozdysponowaniem oraz kierowaniem tam, gdzie były w danej chwili najbardziej potrzebne, pracował powołany przez marszałka województwa specjalny zespół. W jego skład weszli przedstawiciele urzędu marszałkowskiego, wojewody mazowieckiego oraz eksperci – konsultanci wojewódzcy.

# Niemieccy żandarmi i front radziecki

W TYM ROKU MIJA 75. ROCZNICA PRZYBYWANIA PIERWSZYCH OSADNIKÓW, MIESZKAŃCÓW NEIDENBURG – NIBORK DO ZRUJNOWANEGO MIASTA. W TYM TAKŻE Z PÓŁNOCNEGO MAZOWSZA, TUŻ ZA GRANICZNYM KORDONEM. PUBLIKUJEMY SIÓDMĄ CZĘŚĆ WSPOMNIENÍ LEONTYNY (Z D. KARASEK) MICHALSKIEJ, UR. W 1917 ROKU W KULANACH, W POW. MŁAWSKIM. LEONTYNA I MICHAŁ MICHALSCY BYLI JEDNYMI Z PIERWSZYCH MIESZKAŃCÓW NIDZICY WIOSNĄ 1945 ROKU.

Chrześniakiem Józefa Wójcickiego – organisty i wójta z Wieczfni w 1903 r. był późniejszy por. rez. dr med. Piotr Paweł Wójciak. Piotr był wnukiem brata wójta Wieczfni, Macieja Wójciaka (ur.1830- zm.1896).

## WYBRANI PRZESZŁOŚĆ W KATYŃSKIM LESIE

Piotr, (...)w III 1939 r. został powołany do służby jako lekarz wojskowy w stopniu por. rez. We IX 1939 r. zmobilizowany jako lek. pociągu sanitarnego. Wzięty do niewoli na froncie wschodnim i więziony w obozie w Koziełsku. (...)Piotr Wójciak został zastrzelony w Katyniu w IV 1940 r.(...)”. Drugim członkiem naszej rodziny, który był spokrewniony z linią Dzierzgowską Michalskich, a więc Flawiuszem Janem Stemplińskim, który w 1928 r. zawarł związek małżeński z Reginą A. (z d. Michalską), córką Tadeusza (ur.1878) i Anny (z d. Perza-



W okopach. Trzeci z lewej por. rez. dr med. Piotr P. Wójciak z kolegami oficerami

nowskiej) Michalskich, piekarzy z Dzierzgowa i wnuczki Franciszka (ur. ok.1840) i Anny E. (z d. Szymańskiej) Michalskich. Dziadek Reginy, Franciszek z Dzierzgowa, był bratem Wincentego Michalskiego (ur. ok.1842 - zm. 1928 w Kulanach), który wraz ze swoją żoną Franciszką Jaworską stworzyli linię z Kulan Michalskich. Jeden z ich synów Władysław Michalski ożenił się z Apolonią Fabisiak w Wieczfni w 1905 r., córką Tekli (z d. Wójcickiej) z Kulan. Do Kulan Władysław ściągnął później też swoich rodziców. Tak, więc Flawiusz J. Stempliński, spokrewniony z rodziną Michalskich, który był por. saperów rez., technikiem drogowym oraz był osadzony w Starobielsku(?) i zginął w Katyniu. „(...)Syn Stanisława i Leokadii (z d. Bączków), ur. 22 VI 1905 r. w Dzierzgowie, pow. przasnyskim. Absolwent Wyższej Szkoły Mechaniczno-Technicznej im. Wawelberga i Rotwanda oraz Szkoły Podchorążych Rezerwy Saperów (Kolejowych w Jabłonie) w 1927 r. Mianowany ppor. rez. ze starszeństwem I I 1931 r., przydzielony do baonu silnikowego. Pracownik Urzędu Miejskiego w Mławie(...)”.

## DO RUTKOWSKICH PRZYSZLI ŻANDARMI

Wspomina Leontyna Michalska: „(...)Miałam stąd blisko do dziadków Pasymowskich, tylko przez plot, a więc mąż mógł tu swobodnie bywać. Pokój był zimny, mimo że paliło się często w piecyku. Dlatego córka Urszula więcej czasu przesiadywała u dziadków Jana i Leokadii Pasymowskich w dzień, tak samo jak ja. Bywałam rów-



Zofia (z d. Michalska) z mężem Aleksandrem Chmielewskim, Mława, lata 30.

nież u teścia Władysława Michalskiego oraz jego córki Zosi Chmielewskiej (z którą mieszkał) i od której brałam czasem mleko. Pomagałam też często przy gospodarstwie. U Rutkowskich bałam się później mieszkać, gdyż przyszli żandarmi i kazali otworzyć mi mieszkanie, by sprawdzić czy mieszkam tu z dziećmi. Dlatego ok. 1943 r. przeprowadziłam się do rodziny Sińskich (w Kulanach) i tam zamieszkałam już do końca wojny. Uczylam tu dziewczyny ze wsi robić na drutach. Wkrótce jednak zachorowałam na owrzodzenie żyłaków i odnowiła mi się dawna egzema na rękach i nogach. W Mławie bywałam w szpitalu na opatrunkach i przy okazji odwiedzałam rodzinę Marianny (z d. Pasymowskiej) Jackowskiej.

## PIECZENIE CHLEBA, A NIEMIECCY ŻANDARMI

Wieś Kulany była spokojna, ale było pusto, bowiem nie było tu sklepu. Do sklepu należało iść do Wieczfni za kościołem, bo była tam piekarnia p. Robaczyńskiego. Idąc z Kulan do Wieczfni, należało uważać wtedy na żandarmów. Po naprawieniu żarna moja mama Aleksandra Karasek zaczęła wypiekać chleb. Żandarmi chodzili po wsiach z psami i szukali inwentarza. Z żandarmami zatargów raczej nie miałam, tylko w domu upp. Rutkowskich raz jeden chciał mnie uderzyć. Chodziło o to, że poszłam wtedy na wieś, a nie pomagałam u Rutkowskich, bo ich córkę Zosi Rutkowską zabrano do Niemiec. (...) Przed żandarmami ukrywałam się, gdyż się ich bałam.



Por. rez., technik drogowy Flawiusz Jan Stempliński – urzędnik Magistratu w Mławie, lata 30.



Eugeniusz Michalski, Mława, lata okupacji niemieckiej

Dlatego w dzień przychodziłam do dziadków Pasymowskich.

## RATOWANIE DZIECI PRZED NIEMIECKIM ŻANDARMEM „TATA”

Kiedyś poszłam do budynku na przeciwko cmentarza w Wieczfni, tam gdzie była z tyłu szkoła. Przywieźli tam dzieci, aby wywieźć je do Niemiec, na roboty. Było to już przy końcu wojny (w 1944 r.). W Kulanach chyba z pięcioro zabrali m.in. u Rutkowskich i Sińskich. Poszłam tam, aby ratować wszystkie dzieci. Trzy samochody w gminie zabierały te dzieci. „Tata” – żandarm z Wieczfni uderzył mnie w głowę, bo myślał że ja te dzieci chowam. Chciałam je ratować! Pod koniec wojny „Tata” miał wyrostek. Zabrali go do Niemiec i już nie wrócił. Wszyscy się go bali w okolicy. W Wieczfni wieszali przy kościele w tej budce, po lewej stronie, przy ogrodzeniu jak się wchodzi do kościoła. Także w 1944 r. zmarł Eugeniusz Michalski, brat mojego męża, którego chciano wcielić do Wehrmachtu. Zażył wtedy tabaki, aby uniknąć powołania do niemieckiego wojska i niedługo po tym zmarł.

## ZBLIŻAJĄCY SIĘ FRONT RADZIECKI W STYCZNIU 1945 R.

Kiedy zbliżał się front radziecki u dziadków Pasymowskich mieszkało trzech żołnierzy niemieckich, którzy prowadzili jakieś biuro (prawdopodobnie był to sztab wojskowy). W I 1945 r. uciekający Niemcy szli od strony wsi Kuklin w kierunku Napierki, przez Wieczfnię. Ubrani byli w białe płóciennym stroje maskujące. Cała rodzinna Pasymowskich i Michalskich

schroniła się w schronie ziemnym, który był przygotowany na większą ilość osób. Schron znajdował się między stodołą a chlewem i mieścił nawet do dwudziestu ludzi. Siedzieliśmy tam po ciemku, brakowało też powietrza, a więc gasły świece. Wschronie tym byli m.in. wuj Adam z żoną Marianną Pasymowską oraz dziećmi, ja i mój mąż Michał z dziećmi Urszulą i Danutą, Chmielewscy, a także teść Władysław Michalski. Michał uchylił drzwi, aby wpadło trochę powietrza. Pilnował też, by nie wjechał na nas czołg. W pewnym momencie, po wyjściu ze schronu, mój mąż zobaczył Niemców, którzy akurat uciekali. Zapytany przez nich jak daleko jeszcze do granicy, odpowiedział po niemiecku, że do granicy już blisko tylko 3 km. Żołnierze niemieccy skrzyli się mówiąc: „Za co my walczylismy, a nasze dzieci i żony też teraz uciekają i męczą się” i poszli dalej na Napierki do granicy. Część wojsk niemieckich przechodziło także przez wieś Kulany, ale głównie przez Kuklin. Oczywiście uciekali głównie polami. Przez naszą wieś Kulany szli ponad dwa dni, pogubieni i odłączeni od oddziału.

## ŚMIERĆ DZIADKA JANA

19 I 1945 r. umarł dziadek Jan Pasymowski. Po zdobyciu Kulan i pow. mławskiego, Rosjanie pozostali tu prawdopodobnie do III 1945 r. W międzyczasie zabito w Pełpowie rosyjskiego żołnierza, który próbował gwałcić i rabować. Został on pochowany na cmentarzu w Wieczfni. Potem Rosjanie go zabrali, prawdopodobnie około pół roku później po tym wydarzeniu. c.d.n.

## Nasi recenzenci polecają

### EKSPLOZJA ZYSKU JEST REALNA



Kto by nie chciał, by jego akcje osiągnęły nagle 2000 procent wzrostu? Pytanie retoryczne, ale wspomniany zysk wydaje się nieosiągalny, a jednak komuś się taki zdarzył — Cliffowi Lernerowi, autorowi książki „Wybuchowy wzrost”.

Jak pisze o tym wydawca tej publikacji: „Wyobraź sobie, jak mogłoby zmienić się

twoje życie, gdyby stworzony przez ciebie produkt zyskiwał codziennie nieprawdopodobną liczbę 100 000 nowych użytkowników – i to bez wydawania ani grosza na reklamę. A co, jeśli inwestorzy zaczęliby walić cię drzwiami i oknami?”

To właśnie przydarzyło się Cliffowi Lernerowi, kiedy postanowił zainwestować pieniądze zarobione na internetowym serwisie randkowym w aplikację działającą na nieznanym wówczas nikomu platformie o nazwie Facebook. Aplikacja zaczęła się wkrótce gwałtownie rozwijać i w niedługim czasie cena akcji firmy Lerner’a wzrosła o 2000 procent, uruchamiając niezwykle łańcuch wydarzeń złożony z niespodziewanych sukcesów i bolesnych doświadczeń.

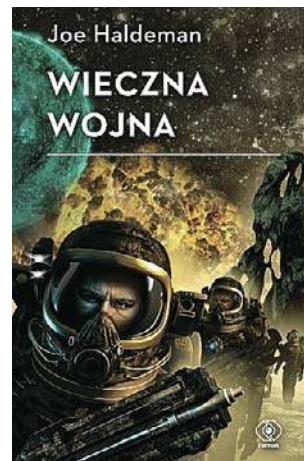
Z tej fascynującej i inspirującej książki dowiedziecie się jak: „wywołać eksplozję wzrostu poprzez stworzenie wyjątkowego produktu, zidentyfikować jedynie trzy wskaźniki, które mają znaczenie, od-

krywać skuteczne strategie wzrostu, by móc szybko się rozwijać, w błyskotliwy sposób wykorzystywać media, aby zdobyć 100 milionów użytkowników i jak stworzyć w firmie wspaniałą kulturę pracy, przyciągającą pracowników pełnych pasji.”

**Cliff Lerner**  
**Wybuchowy wzrost**  
Wydawnictwo Galaktyka

### TO JEST WALKA O CZŁOWIECZEŃSTWO

Czy powieść wojenna może mieć wymowę pacyfistyczną? Jak najbardziej. Dowodem na to jest właśnie „Wieczna wojna”, którą napisał Joe Haldeman. Główny bohater powieści William Mandella, który przekonuje się o tym na własnej skórze, walcząc z Taurańczykami, że wojna to piekło. Czytelnik okrucieństwo pożogi wojennej obserwuje właśnie jego oczami. Podczas swojej służby William widzi nie tylko cierpienie ale też absurdy wyni-



kające z prowadzenia wojny.

Jak pisze wydawca główny bohater obserwuje również: „przemiany na Ziemi, która w ciągu jego życia — na skutek efektów relatywistycznych — starzeje się o kilkaset lat”.

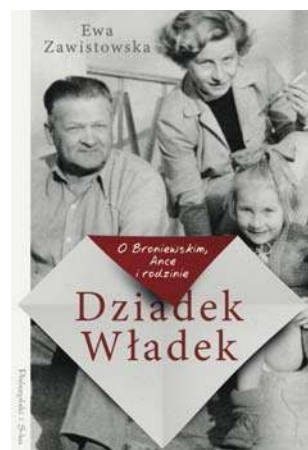
William Gibson, autor Neumancera, tak wypowiedział się na temat tej książki: „Nazwanie Wiecznej wojny najlepszą powieścią wojenną SF byłoby krzywdzącym niedo-

powiedzeniem. Oprócz błyskotliwego technologicznego i społecznego wizjonerstwa jest ona tak dobrą i przejmującą powieścią wojenną jak żadna z tych, które czytałem.”

Nie więc dziwnego, że książka została doceniona — zdobyła nagrody: Hugo, Nebula, Locus. Jej autor Joe Haldeman to jeden z najsłynniejszych autorów science fiction, weteran wojny wietnamskiej. Napisał kilka zbiorów opowiadań i blisko 30 powieści, m.in. głośną Wieczną wojnę, uhonorowaną najważniejszymi nagrodami literatury SF i będącą podstawą doskonałej powieści graficznej narysowanej przez Marvano. Poza wymienionymi wyżej nagrodami zdobył także: Campbella, World Fantasy Award i James Tiptree Jr. Award. Został również wybrany do Science Fiction Hall of Fame i uhonorowany jako Wielki Mistrz SFWA.

**Joe Haldeman**  
**Wieczna wojna**  
Wydawnictwo Rebis

## Dziadek Władek, czyli opowieść o miłości



Znamy go z wierszy „Bagnet na broń” i „Żołnierz polski”. Władysław Broniewski walczył w legionach, siedział w sanacyjnym więzieniu, a potem na Lubiance. Był w armii Andersa. Wrócił z Zachodu i wspierał budowę socjalizmu nad Wisłą. Był też mężem, ojcem i dziadkiem — Władkiem. Pisze o tym jego wnuczka Ewa Zawistowska.

Ewa Zawistowska urodziła w 1948 roku. Jej matka Joanna Broniewska-Kozicka miała wtedy 18 lat. Ojciec — Władysław Broniewski — i wszyscy bliscy nazywali Joannę Anką

i tak ją zapamiętali czytelnicy jego wierszy poświęconej zmarłej córce.

Joanna, utalentowana dokumentalistka, reżyserię studiowała w Paryżu w Institut des Hautes Etudes Cinematographiques, gdzie później kształcił się też Andrzej Żuławski. Z Francji przywiozła dokumentację do filmu o Komunie Paryskiej, który był jej dyplomem. Przed śmiercią pracowała nad filmem poetyckim i dokumentalnym o Wiśle.

Do miejsc, które miały się znaleźć w tym obrazie, jeździła czasem z ojcem. Broniewski napisał poemat „Wisła” i wiersz ten miał być elementem filmu. Do jego realizacji nigdy nie doszło. Pierwszego września 1954 roku Anka zmarła w warszawskim mieszkaniu przy placu Konstytucji, najprawdopodobniej wskutek zatrucia gazem. Mieszkańcy domu skarżyli się na nieszczelność instalacji i złą wentylację. Ewa Zawistowska nie zgadza się z pogłoskami o samobójstwie matki. Co prawda jej małżeństwo ze Stefanem Kozickim, późniejszym dziennikarzem „Polityki”, zmierzało

do końca, a ona zakochała się z wzajemnością w Bogdanie Czesce, jednak była bardzo zaangażowana w przygotowania do realizacji filmu. Miała po co i dla kogo żyć.

Śmierć Anki była tragedią dla całej rodziny. Stefan Kozicki mówił dorosłej już córce, że Anka była jedyną prawdziwą miłością jego życia; że była bardzo zdolna i pracowita i że przerastała intelektualnie wszystkie dziewczyny, jakie wtedy znał.

Broniewski poświęcił Ance pełne rozpacz wiersze. Oplakiwała ją, ukrywając zawsze emocje, matka Janina Broniewska, postać niezwykle ważna i w życiu Ewy, i w książce o dziadku Władku.

Broniewska była przed wojną redaktorką czasopisma dla dzieci „Płomyk”. W czasie wojny, którą przeżyła w ZSRR, należała do Związku Patriotów Polskich, dosłużyła się stopnia majora. Jej przyjaciółką była Wanda Wasilewska. Broniewska napisała książkę „O człowieku, który się kulom nie kłaniał”, czyli o gen. Karolu Świerczewskim. Była to lektura obowiązkowa za PRL. Ale w książce Ewy Zaw-

stowskiej poznajemy „Jaśkę” jako niezastąpioną, troskliwą matkę, babcię i macochę, była żoną, do której się wracał po prostu dobrego człowieka. Broniewska odbudowała systemem gospodarczym zniszczony w czasie wojny dom przy ul. Lenartowicza w Warszawie.

Przez pewien czas mieszkała w nim ówczesna żona Broniewskiego Maria Zarębińska, aktorka i pisarka więziarka Auschwitz i jej córka z innego związku Majka. Zarębińska zmarła w 1947 roku. Majka przy Lenartowicza pomieszkiwała nadal. Obok niej w domu Jaśki mieszkał jej partner życiowy Leon Bukojemski, jej matka i przyrodni brat Anki Staś Gadomski (syn przedwojennego partnera Broniewskiej). W domu, otoczonym ogrodem, pracowały gospoście lub opiekunki do dziecka. Była to rodzina, jak byśmy dzisiaj powiedzieli, patchworkowa, bardzo otwarta, pojemna i wobec siebie serdeczna, pozbawiona przesądów i uprzedzeń. Po śmierci Anki jej córka Ewa wolała mieszkać u babci Jaśki niż u ojca z jego nową żoną.

Kiedy czytałam „Dziadka Władka” to właśnie kobiety — Janina, Anka i Ewa — wydały się najważniejszymi bohaterkami tej książki. Broniewski, którego zapamiętała Ewa, miał wtedy trzecią żonę, mieszkał oddzielnie. Odwiedzał dom Jaśki i zapraszał do siebie, ale to nie dziadek, lecz babcia miała największy wpływ na wnuczkę i była jej rzeczywistym wsparciem.

Książka jest bardzo obszerna — znaczą jej część stanowią listy Joanny Broniewskiej do męża, ojca i matki oraz ich odpowiedzi. Czasem jest to lektura — ze względu na mnogość szczegółów — nużąca. Ale również jest to lektura krzepiąca. I dziadkowi Władkowi, i jego żonie Jaśce historia nieraz przystawiała pistolet do głowy. Jednak ocaleli, bo było w nich dużo miłości i umieli ją zachować.

Ewa Zawistowska od 18 lat mieszka w Grecji.

Ewa Mazgał

**Ewa Zawistowska**  
**Dziadek Władek.**  
**O Broniewskim, Ance i rodzinie.**  
Prószyński i Ska.

GPP.6840.12.2019.EW

**Wyciąg z ogłoszenia o pierwszych przetargach pisemnych nieograniczonych**

**BURMISTRZ MIASTA MŁAWA**

**ogłasza pierwsze przetargi pisemne nieograniczone na sprzedaż nieruchomości komunalnych:**

- **nr 4833** o pow. 0,1096 ha, położona w **Mławie, przy ul. Szpitalnej,**
- **nr 4865** o pow. 0,0727 ha, położona w **Mławie, przy ul. Szpitalnej,**
- **nr 4834** o pow. 0,0925 ha, położona w **Mławie, przy ul. Szpitalnej,**
- **nr 2264** o pow. 0,0616 ha, położona w **Mławie, przy ul. Narcyzowej**

Nieruchomości nr nr 4833, 4834, 4865 mają urządzoną księgę wieczystą **PL1M/00043982/2.**

Nieruchomość nr 2264 ma urządzoną księgę wieczystą **PL1M/00014250/0.**

Nieruchomości są położone na terenie, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr XL/486/2018 Rady Miasta Mława z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w środkowej części miasta Mława, między ulicami Mikołaja Kopernika, PCK, Anny Dobrskiej, Ciechanowską, Górną i linią kolejową – działki nr nr 4833, 4834 – teren oznaczony symbolem 3.MN, działki nr nr 4865, 2264 – teren oznaczony symbolem 4.MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

| Nieruchomość | Pow. (ha) | Cena wywoławcza<br>bez podatku VAT (zł) | Wadium (zł) | Termin złożenia oferty<br>i wnieśnienia wadium | Termin przetargu | Godzina przetargu<br>– jawna część |
|--------------|-----------|-----------------------------------------|-------------|------------------------------------------------|------------------|------------------------------------|
| 4833         | 0,1096    | 152 610,00                              | 15 300,00   | do 17.07.2020                                  | 22.07.2020       | 10.00                              |
| 4834         | 0,0925    | 128 879,00                              | 12 900,00   | do 17.07.2020                                  | 22.07.2020       | 10.30                              |
| 4865         | 0,0727    | 101 380,00                              | 10 200,00   | do 17.07.2020                                  | 22.07.2020       | 11.00                              |
| 2264         | 0,0616    | 76 420,00                               | 7 700,00    | do 17.07.2020                                  | 22.07.2020       | 11.30                              |

Sprzedaż nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług VAT wg stawki 23%. Podatek VAT należy dodać do ceny wywoławczej oraz ceny sprzedaży nieruchomości.

Pisemne oferty należy składać osobno do każdego przetargu w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminach określonych w powyższej tabeli, w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości nr ..... – ul. ....”;

**Jawne części przetargów odbędą się w terminach i o godzinach określonych w powyższej tabeli w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, Sala Ślubów.**

Ogłoszenie o przetargach zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej: **[www.mlawa.pl](http://www.mlawa.pl)**.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargów można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 14, tel. 23 654 32 53 wew. 401, e-mail: [ewa.wozniak@mlawa.pl](mailto:ewa.wozniak@mlawa.pl).

8420otm1-B -P

GPP.6840.12.2019.EW

## Wyciąg z ogłoszenia o pierwszych przetargach pisemnych nieograniczonych

## BURMISTRZ MIASTA MŁAWA

**ogłasza pierwsze przetargi pisemne nieograniczone na sprzedaż nieruchomości komunalnych:**

- **nr 4835** o pow. 0,0945 ha, położona w **Mławie, przy ul. Szpitalnej,**
- **nr 2345** o pow. 0,0555 ha, położona w **Mławie, przy ul. Narcyzowej,**
- **nr 4850** o pow. 0,0857 ha, położona w **Mławie, przy ul. Szpitalnej,**
- **nr 2269/2** o pow. 0,0694 ha, położona w **Mławie, przy ul. Jaśminowej.**

Nieruchomości nr nr 4835, 4850 mają urządzoną księgę wieczystą **PL1M/00043982/2.**

Nieruchomość nr 2345 ma urządzoną księgę wieczystą **PL1M/00014221/8.**

Nieruchomość nr 2269/2 ma urządzoną księgę wieczystą **PL1M/00014255/5**.

Nieruchomości są położone na terenie, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr XL/486/2018 Rady Miasta Mława z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w środkowej części miasta Mława, między ulicami Mikołaja Kopernika, PCK, Anny Dobrskiej, Ciechanowską, Górną i linią kolejową wąskotorowej – działki nr nr 4835, 4850 teren oznaczony symbolem 3.MN, działki nr 2269/2 – teren oznaczony symbolem 4.MN, działki nr 2345 – teren oznaczony symbolem 11.MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

| Nieruchomość | Pow. (ha) | Cena wywoławcza<br>bez podatku VAT (zł) | Wadium (zł) | Termin złożenia oferty<br>i wnieśnienia wadium | Termin przetargu | Godzina przetargu<br>– jawna część |
|--------------|-----------|-----------------------------------------|-------------|------------------------------------------------|------------------|------------------------------------|
| 4835         | 0,0945    | 131 650,00                              | 13 200,00   | do 24.07.2020                                  | 29.07.2020       | 10.00                              |
| 4850         | 0,0857    | 119 430,00                              | 12 000,00   | do 24.07.2020                                  | 29.07.2020       | 10.30                              |
| 2345         | 0,0555    | 68 880,00                               | 6 900,00    | do 24.07.2020                                  | 29.07.2020       | 11.00                              |
| 2269/2       | 0,0694    | 86 060,00                               | 8 700,00    | do 24.07.2020                                  | 29.07.2020       | 11.30                              |

Sprzedaż nieruchomości podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług VAT wg stawki 23%. Podatek VAT należy dodać do ceny wywoławczej oraz ceny sprzedaży nieruchomości.

Pismenne oferty należy składać osobno do każdego przetargu w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminach określonych w powyższej tabeli, w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości nr ..... – ul. ....”.

**Jawne części przetargów odbędą się w terminach i o godzinach określonych w powyższej tabeli w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19.**

Ogłoszenie o przetargach zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej: [www.mlawa.pl](http://www.mlawa.pl).

Szczegółowe informacje dotyczące przetargów można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 14, tel. 23 654 32 53 wew. 401, e-mail: [ewa.wozniak@mława.pl](mailto:ewa.wozniak@mława.pl).

## PRACA

**FIRMA** zajmująca się rozbiorem drobiu przyjmie na stanowisko: konserwator maszyn i urządzeń oraz brygadzystę, informacje tel. 512315121

**KURZĘTNIK:** Zatrudnię murarzy i glazurników, 500-081-076

**NA** budowę pracownika zatrudnię w powiecie nowomiejskim, 690-640-480

**PRACA** dorywcza w gospodarstwie rolnym, 501-581-417

**ZATRUDNIĘ** w sklepie sprzedawcę elektronarzędzi i artykułów metalowych. Lubawa, tel. (89)645-57-04, 608-676-391

**ZATRUDNIĘ** murarzy i pracowników budowlanych, wysokie wynagrodzenie tel.609-293-996.

**ZATRUDNIĘ PRACOWNIKÓW** BUDOWLANYCH i murarzy tel. 506-439-480

## SPRZEDAM

**DREWNO** opałowe pocięte sprzedam, twarde i miękkie oraz gałęziówkę twardą suchą, cena od 100zł, dowóz gratis, 886-349-960

**NML** Sprzedam kilka drzewek sosny i brzozy do 80cm wysokości, 504-038-280

**NML** Sprzedam klimatyzator przenośny, 668-952-344

**NML** Sprzedam stemple budowlane od 3m do 6m lub każdy inny wymiar sprzedam, Pokrzydowo 98, 606-381-127

**OSTRÓDA,** okna, grzejniki nowe- używane, 513-159-810, (89)642-02-82

**SPRZEDAM** drewno, opał, kominek, 725-446-778

**SPRZEDAM** gospodarstwo o pow.8,69h z budynkami lub bez, 692239609

**SPRZEDAM** jałówki wysokocielne, 509799107

**SPRZEDAM** owies, 785324264

**SPRZEDAM** PRZETRZĄSARKI, ZGRABIARKI DO SIANA JEDNO I DWU GWIAZDOWE, BECZKOWOZY. 608-279-110

**SPRZEDAŻ** jaj wiejskich, tel. 515483826, 504475125

**WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL,** 503-103-703

## KUPIĘ

**SZKLANE** kury (bombonierzy); Szkło kolorowe z PRL (talerze) kupię, 607-852-453

## NIERUCHOMOŚCI

**I-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI GUTKOWSKI;** od XXw. na Rynku Krajowym, SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Iława-Niepodległości 8, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, tel./fax. 89/649-31-19, 604-222-552

**KUPIĘ** mieszkanie w Pisz lub Białej Piskiej, 500-457-091

**KUPIĘ** mieszkanie, może być do remontu lub zadłużone, pomogę w spłacie długu, zapłacę 2000zł za informację o takim mieszkaniu. 661-435-785

**LUBAWA.** Do wynajęcia pokój, 20m2, wc, co, natrysk, oddzielne wejście z klatki schodowej, 697-974-359

**LUBAWA.** Kupię mieszkanie na parterze, ok. 40m2, 505-879-807

**LUBAWA.** Kupię mieszkanie z rynku wtórnego, do 43m2, parter lub 1 piętro. Płatność gotówką, 782-362-313

**LUBAWA.** Sprzedam działkę 10 ar. przy ul. Toruńskiej, 504-687-573

**LUBAWA.** Sprzedam działkę pod działalność usługowo-przemysłowo-handlową, ul. Olsztyńska, przy krajowej 15, 668-152-998

**NML** Kawalerka do wynajęcia przy ul.Kopernika w Nowym Mieście Lubawskim, 604-562-972

**NML MIESZKANIE** 2 pokojowe do wynajęcia oraz kawalerka w pełni umeblowana, centrum Nowego Miasta Lubawskiego, tel.880-705-282 lub tel.698-618-396.

**NML** Mieszkanie 40m2 do wynajęcia, umeblowane, C.O., osobne wejście, Nowe Miasto Lubawskie, 515-507-404

**NML** Sprzedam dom o pow. użytkowej 60m2 i zabudowania gospodarcze w Nowym Mieście Lubawskim, 503-567-300

**NML** Sprzedam działki budowlalne w Pacółtowiu, uzbrojone, 8ar 40.000zł, 9ar 45.000zł, ul.Gajowa, 606-939-798

**NML** Sprzedam działki budowlane 10 arowe, uzbrojone, tanio, Bratian, 501-373-114

**NML** Sprzedam działki budowlane przy ul.Rolnej w Nowym Mieście Lubawskim, 604-562-972

**NML** Sprzedam garaż metalowy przy ul.Dworcowej 9 w Kurzętniku, cena 10.000zł, 511-412-660

**NML** Sprzedam mieszkanie 2-pokojowe na parterze w Nowym Mieście Lubawskim, przy ulicy Grunwaldzkiej 24a, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, piwnica, 41,60m2, do remontu, 607-220-048.

**NML** Sprzedam nieużytki rolne o pow. 2ha, 603-382-678, 510-338-259

**SPRZEDAM** dom jednorodzinny o powierzchni 90m2 wraz z budynkiem gospodarczym o powierzchni 75m2 w miejscowości Rożental, gmina Lubawa., (89)613-16-17

## AUTO-MOTO

**NML** Sprzedam Ford Focus MK2 1.8+gaz ważny do 2027r., 2006r., srebrny metalik, 5-drzwi, hatchback, opłaty ważne, bogate wyposażenie 512-733-950

**NML** Sprzedam przyczepkę samochodową zarejestrowaną, 512-493-922

**NML** Sprzedam Renault Scenic 1.9DCi 2003r. bordo metalik, bogate wyposażenie, po wymianie rozrządu, ważne OC i przegląd, stan bdb., cena do uzgodnienia 501-570-911

**NML** Sprzedam VW Polo 1.2, 2005r., 666-266-645, 789-250-606

**OPEL** Astra kombi, 1,6benz., 2006r., klima, abs, wk,cz, el.sz., k.czarny, sprowadzony, 507-243-976

**WV** Golf Plus 1,4 benz., 2005r., kliema, abs,wk, cz, el.sz., el.lust., 5 drzwi, kolor srebrny, sprowadzony, 507-243-976

## USŁUGI

**BRUKARSTWO-** układanie kostki brukowej, pielęgnacja ogrodów, cięcie i kucie betonu, www.wesoly-kostek.pl, tel.506-196-101.

**BUDOWA** domów, budynków gospodarczych, łazienki, płytkowanie, wykończenia i inne prace budowlane, 690-640-480

**BUDOWA** domów, hal, kurników, usługi ogólnobudowlane-docieplenia budynków, tynki, układanie kostki brukowej-faktura VAT tel.506-439-480

**FIRMA** ogólnobudowlana- budowa domów, hal, garaży, kurników, tynki, posadzki, ogrodzenia, docieplenia, układanie kostki brukowej, kucie betonu tel.609-293-996.

**GARAŻE** blaszane, kojce, www.partnerstal.pl, 698-230-205

**MOBILNE** usługi tartaczne, 512-493-922

**OCZYSZCZALNIE** ścieków, szamba sprzedaż, montaż, 794-617-449

**TRANSPORT,** przeprowadzki, 729-242-457

**USŁUGI** hydrauliczne, 508-491-711

**USŁUGI** koparko ładowarką. Niwelacja terenu, wykopy fundamentów, załadunki, rozładunki, 531-401-606

**WYKOŃCZENIA** mieszkań-regipsy, stelaże metalowe, szpachlowanie, malowanie. Montaż drzwi i okien, ocieplanie domów, ocieplanie i wykończenia poddaszy- szybko, solidnie i tanio tel.507-951-949.

**WYKOŃCZENIA** wnętrz, glazura, terakota, panele i inne, 571913655

**ZAŁADUJĘ** i wywożę gruz. Przywiozę i rozplanuję ziemię ogrodową, 691-123-162

## RÓŻNE

**MŁAWA,** Do wynajęcia oficyna 40m2, ogrzewanie gazowe, tel.510162971

## ZWIERZĘTA

**NML** Sprzedam króliki Kalifornijskie, 512-493-922

## ZDROWIE I URODA

**PRYWATNY** Gabinet Urologiczny, lek. Marek Karczewski-specjalista urolog, przychodnia El-Med, ul. Witosa 2, Giżycko. Rejestracja telefoniczna: 87/420-73-00.

## ZWIERZĘTA

**AMUR,** sandacz, jesiote, pstrąg, tołpyga, karp, karaś pospolity, lin, węgorz, złota orfa, sum, karaś kolorowy, materiał zarybieniowy- sprzedam tel.600-460-777.

**GARAŻE** Blaszane **BRAMY** Garażowe  
**KOJCE** dla Psów **Wiaty** **Kontenery**

Najniższe **CENY** Różne wymiary Dogodne **RATY** Transport cały **KRAJ**

www.konstal-garaze.pl

505-526-036

29-642-34-61 22-100-45-96 89-650-30-43 24-368-32-17 25-740-57-38 509-574-644 23-683-10-85 86-225-23-11

18820otbr-a-M

## ROLNICTWO

### zwierzęta hodowlane

**! F.H.U.** skup i transport knurów, macior, bydła- waga, faktura, tel.721-040-072.

**! F.H.U.** skup i transport knurów, macior, bydła- waga, faktura, tel.721-040-072.

**! F.H.U.** skup i transport knurów, macior, bydła- waga, faktura, tel.721-040-072.

**KOKOSZKI** OKAZJA, szczepione różnokolorowe, 16-20 tygodniowe-sprzedam z dozwoleniem na miejsce tel.505-919-321

**KUPIĘ** byczki, jałówki 100-500kg. 517-245-435

**NML** Sprzedam cielaki- byczki, jałówki, okolice Nowego Miasta Lubawskiego, 516-181-554

**NML** Sprzedam prosiaki, cielaki i jałówki cielne, 798-893-034

**SKUP** bydła. Najlepsze Ceny! Dojazd do gospodarstwa, 514-574-163

**SPRZEDAŻ** kaczek do uboju i po uboju. Cena 43zł. Targowisko Dolne 47, 513-101-069

### maszyny rolnicze

**KOMBAJN** zbożowy Volvo 3,6m, talerzówka półzawieszana 3,8m, zwolnica do Claas Mercator, gilotyna hydrauliczna do blachy- sprzedam tel.698-703-449

**NML** Kupię pozostałości (dokumenty) po dwukółce ciągnikowej oraz kupię ciągnik rolniczy Jmz T25, stan obojętny, 883-117-009

**NML** Sprzedam Bizon na części, posiadam wszystkie części, 789-250-606

**NML** Sprzedam kombajn zbożowy Volvo 3,6m, talerzówka półzawieszana 3,8m, zwolnica do Claas Mercator, gilotyna hydrauliczna do blachy, tel.698-703-449

**NML** Sprzedam pług 3 skibowy resorowy Kverneland, pług 4 skibowy+ 2 słupice, glebogryzarkę Grudziądz, 793-711-186

**NML** Sprzedam rozsiewacz Amazone 600kg,wał kruszący 6m ciągnany, przyczepa jednoosiowa 2,5T, agregat uprawowy hydraulicznie składany 4,5m, tokarnia do metalu, tel.698-703-449

**ROZSIEWACZ** Amazone 600kg,wał kruszący 6m ciągnany, przyczepa jednoosiowa 2,5T, agregat uprawowy hydraulicznie składany 4,5m, tokarnia do metalu- sprzedam tel.698-703-449

**SPRZEDAM** dojarkę Alfa Lewal, kompletna oraz przyczepę dźwigową na 22 baloty w dobrym stanie, 519-700-509

**UŻYWANE CZĘŚCI** URSUS-ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy; bloki; głowice i inne; możliwość wysyłki ceny od 100 zł. 601-598-983

### produkty rolne

**NML** Sprzedam pęki po pszenicy, leżą pod dachem, cena do uzgodnienia, 886-349-960

**NML** Sprzedam siano i słomę w kostce dobrej jakości, 56-472-15-69, 517-504-445

**NML** Sprzedam żyto, 530-539-431

**SIANO,** bele sprzedam oraz wiązary dachowe, 503-148-003

**SPRZEDAM** obornik kurzy z dozwoleniem, 607-218-775, 505-957-391

**SPRZEDAM** pszenżyto, tel. 602811011

**SPRZEDAM** słomę i zboże paszowe, 513-056-465

**SPRZEDAM:ZBOŻA** paszowe. Tel.606-505-511

**ZBOŻE** sprzedam, trawa do skoszenia, 667-821-086

### inne

**ZATRUDNIĘ** w gospodarstwie, przy obsłudze koni, 501172462

# Cudze chwalicie, swego nie znacie?

**ROŚNIE ŚWIADOMOŚĆ TEGO JAK WAŻNE JEST DLA NAS ZDROWE ODŻYWIENIE. NA PÓŁKACH KSIĘGARŃ POJAWIAJĄ SIĘ NIE TYLKO RÓŻNORODNE KSIĄŻKI KUCHARSKIE ALE TEŻ PORADNIKI JAK UNIKAĆ NIEZDROWEGO JEDZENIA I CORAZ CZĘŚCIEJ TAKŻE TE PRZYBLIŻAJĄCE NAM DARY POLSKIEJ NATURY – ROŚLINY, KTÓRE OD LAT WSPIERAJĄ NASZE ZDROWIE I DO KTÓRYCH POWOLI ZACZYNAMY WRACAĆ.**

**C**oraz więcej sklepów decyduje się na wprowadzenie do sprzedaży zdrowej żywności. Jest wśród nich np. amerykańska kasza quinoa – inaczej komosa ryżowa, która robi furorę w naszej kuchni. Nikt jednak nie pamięta, że podobne właściwości zdrowotne ma nasza polska komosa biała, o czym wspomina między innymi doktor biologii Łukasz Łuczaj w swojej „Dzikiej kuchni”. Tak więc z czystym sumieniem można powiedzieć „cudze chwalicie, swego nie znacie”. A jeśli tak, to może warto przyjrzeć się naszym łakom, sdom, lasom nieco bliżej, zwłaszcza, że żyjemy w czasach wszechobecnych polepszaczy, randapów, sztucznych barwników i innych paskudztw, które codziennie wchłaniamy nie tylko z gotowymi potrawami.

Rodzi się moda na warsztaty etnobotaniczne, podczas których możemy dowiedzieć się sporo o otaczających nas roślinach. Wiele osób z nich korzysta. Jeszcze inni podpytują babcię i inne wtajemniczone w temat osoby, studiując dostępną literaturę itp.

Przerażać mogą mieszanki ziół, które np. polecał ojciec Czesław Klimuszko. Wydaje się to zbyt skomplikowane dla zwykłego zjadacza chleba, ale przecież pojedyncze zioła także są pomocne i to bardzo. Warto je więc ośwoić.



Młody krwawnik nadaje się do nadzienia naleśnikowego



Z wierzbówki kiprzycy można zrobić bardzo zdrowy Iwan Czaj



Do zawijania gołąbków można użyć liści podbiału. Może nie będzie smaczniej niż z kapustą ale oryginalniej



Ciekawym napojem jest herbata nazywana Iwan Czajem. Robi się ją z wierzbówki kiprzycy, która porasta Warmię i Mazury.

**NIE KAŻDY NA PRZYKŁAD WIE, ŻE KIEDYŚ NA TERENACH POLSKI NIEMAL CODZIENNIE PIJAŁO SIĘ NAPAR Z KWIATÓW LIPY. PODOBNO STAŁ W KAŻDYM NIEMAL DOMU W CZASACH, GDY NIE BYŁO TUTAJ JESZCZE HERBATY I KAWY.**

Warto pamiętać, że lipa nie tylko ratuje nas podczas przeziębienia, działając napotnie ale też posiada właściwości uspokajające i łagodzi zaburzenia trawienne. Na niestrawność



Pałkę wodną można dodać do gulaszu warzywnego



Napar z nawłoci jest nie tylko zdrowy ale i piękny



Do zawijania gołąbków można użyć liści podbiału. Może nie będzie smaczniej niż z kapustą ale oryginalniej

pomaga też, poza takimi znanymi ziołami jak: mięta pieprzowa, koper włoski, czy cudowny rumianek (myłony często zmaruną), ale też chmiel, melisa lekarska, czy jałowiec pospolity. Mnóstwo jest roślin, które wspomagają układ trawienny i wzmacniają odporność. W zasadzie wychodząc na łąkę lub do lasu jesteśmy nimi otoczeni, depczemy po nich, nie wiedząc ile w nich dobra.

Zioła możemy wykorzystywać pod postaciami: wywaru, naparu, proszku, maści, syropu ale też nalewki. Wszystko to można wykonać samemu.

Warsztaty etnobotaniczne, to w zasadzie nie jest nauka ziołolecznictwa, ale raczej zdobywanie wiedzy o tym jak wykorzystać rośliny w kuchni.

**MOŻNA WIĘC DO TRADYCYJNYCH POTRAW DODAWAĆ DZIKIE ROŚLINY, TAKIE JAK KRWAWNIK, CZY BLUSZCZYK KURDYBANEK – OBIE ROŚLINY SPRAWDZAJĄ SIĘ Z DUSZONYMI WARZYSZAMI, W NADZIENIU DO NALEŚNIKÓW, CZY PO PROSTU DO ZWYKŁYCH ZIEMNIAKÓW.**

Z ciekawostek można spróbować kawy z żołądźmi (czasami na jarmarkach częściej niż panie z kół wiejskich lub ze stowarzyszeń albo wiosek zielarskich), gołąbki zawijane w liście podbiału, czy gulasz warzywny z pałką wodną. Piękną, delikatną gwiazdnicę, która wije się niemal na każdej leśnej ścieżce można dodać do zupy, sosów, pizzy lub usmażyć jak szpinak. Natomiast z wszechobecnego i wkurzającego ogrodników perzu da się zrobić mąkę. Zapewne będzie zdrowsza od tej, którą kupujemy w sklepie.

**OGROMNĄ PRZYJEMNOŚĆ ZAPEWNE WSZYSTKIM ESTETOM PRZYNIESIE UŻYWANIE W KUCHNI KWIATÓW. JEŚLI CHODZI O KWIATY, TO CHYBA NAJCZĘŚCIEJ WYKORZYSTYWANE SĄ PŁATKI RÓŻ. ZRESZTĄ, UTARTE Z MIODEM LUB NAWET CUKREM SĄ PRZEPYSZNE I AROMATYCZNE.**

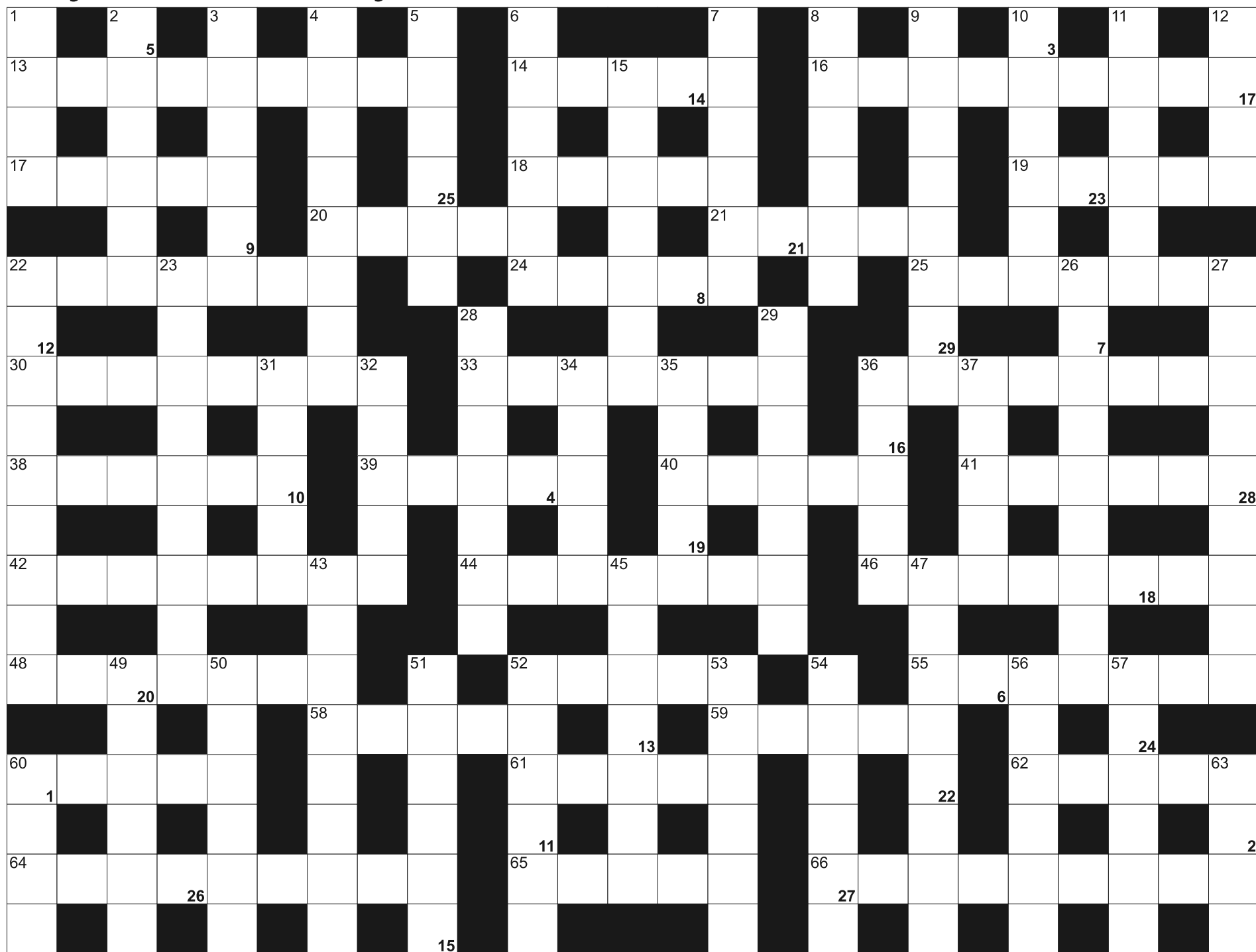
Można je dodawać do naturalnego jogurtu jak Agnieszka Maciąg. Mniej korzystamy z płatków chabrów, czerwonych polnych maków, jasnoty czy kwiatów koniczyzny. Łuczaj w swojej książce poleca sałatkę z wykorzystaniem właśnie tych kwiatów. Poleca też liliowce, ale po ugotowaniu i to nie wszystkie.

Ciekawym napojem jest herbata nazywana Iwan Czajem. Robi się ją z wierzbówki kiprzycy. Podobno Słowianie pili ją już w XII wieku.

Na wierzbówkę trzeba nieco poczekać, ale warto wiedzieć, że już teraz w lutym natura daje nam sporo – chociażby gałązki malin, świerka czy jodły, które można rozdrobnić i zaparzyć, a pod ziemią na pewno znajdzie się niedoceniony bogaty składniki odżywcze korzonek (marchew, pasternak, czy wiesiołek), a za chwilę – w marcu będzie można ściągać soki z brzozy i klonu, byle robić to z głową i szacunkiem do matki natury.

e.lubinska@gazetaolsztynska.pl

# Krzyżówka klasyczna z hasłem



**Litery z pól ponumerowanych od 1 do 29, utworzą rozwiązanie - przysłowie:**

|    |    |    |   |    |   |    |    |    |   |    |  |    |    |    |    |    |    |    |  |    |    |    |    |    |
|----|----|----|---|----|---|----|----|----|---|----|--|----|----|----|----|----|----|----|--|----|----|----|----|----|
| 1  | 2  | 3  | 4 |    | 5 | 6  | 7  | 8  | 9 | 10 |  | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 |  | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 |
| 23 | 24 | 25 |   | 26 |   | 27 | 28 | 29 |   |    |  |    |    |    |    |    |    |    |  |    |    |    |    |    |

**POZIOMO:** 13) wyżej niż major; 14) przodek Azteka; 16) np. Jerzy Janowicz; 17) obcy tekst w cudzysłowie; 18) Międzyrzecki, poeta; 19) studyjny lub koncertowy; 20) odór, wstrętna woń; 21) płytke naczynie na wino lub miód; 22) barrakuda europejska; 24) indianin z powieści Maya; 25) francuski samochód; 30) jak akademik; 33) rącznik pospolity dawniej; 36) legislacyjna stolica RPA; 38) fetornik sundajsk inaczej; 39) psi talerz; 40) John Ronald ... Tolkien; 41) szlachecki majątek ziemski; 42) dwie pałki z łańcuchem, broń obuchowa; 44) tematyka miłosna w poezji; 46) Cruzoe, słynny rozbitek; 48) Lincoln, były prezydent USA; 52) krecie wulkany; 55) kostki na

dreptaku; 58) cenna wydzielina z kaszalota; 59) trzecie zmiany; 60) stół z przekąskami i napojami; 61) Finlandia dla Finów; 62) największe jezioro Hondurasu; 64) człowiek niewidzący; 65) dawny filozof z Rotterdamu; 66) mała kłątka.

**PIONOWO:** 1) organizacja krajów eksportujących ropę; 2) ustawione biegaczom na bieżni; 3) autor "Fausta"; 4) powstanie w Palestynie; 5) wojenne na morzu; 6) gruba zasłona w drzwiach; 7) skurczenie się mięśni; 8) krzyżak pod choinką; 9) film rysunkowy; 10) czarny na drodze; 11) oddzielnie, nie razem; 12) pierwiastek Cd; 15) tłuste, słabo solone śledzie; 22) do kawy; 23) ponowny wybór na to samo stanowisko; 26) kawaler z

odzysku; 27) słodka masa w batoniku; 28) do prania; 29) grecki bóg sztuki lekarskiej; 31) jazdy lub pływania; 32) szybkość pracy; 34) niebieskie to gwiazda; 35) i wodne, i biegowe; 36) Wojciech, kompozytor filmowy; 37) czar i urok osobisty; 43) żołnierz do zadań specjalnych; 45) mąka z manioku; 47) np. paczkę od kuriera; 49) Santi lub Nadal; 50) pracuje przy surowce; 51) skrócona strzelba myśliwska; 52) łagodzi go syrop; 53) słynna niemiecka maszyna szyfrująca; 54) płyną do oczyszczalni; 56) fragment, ustęp tekstu; 57) zastępcza droga; 60) James, agent 007; 63) alkohol z ryżu, składnik koktaili.

# Półpasiec to też wirus

**NASZE CIAŁO** || Dokładnie tak. Bo to ostra choroba zakaźna, którą wywołuje ten sam wirus, co ospę wietrzną. Zaczyna się ten półpasiec zazwyczaj od charakterystycznej wysypki i dość silnego bólu. Jak leczyć – ale i jak się chronić?

**P**ółpasiec (łac. zoster) należy do schorzeń wyjątkowo nieprzemyślnych, a tak naprawdę może dopaść każdego, w każdym wieku i w każdym miejscu. Najczęściej dopada nas znana ostatnio doskonale drogą kropelkową, wystarczy więc, by już zakażony wirusem nakichał lub nakaszał w naszym towarzystwie. Moja mama chociażby złapała go w czasie krótkiej przejażdżki windą z dzieckiem – jak się potem okazało – w pierwszej fazie ospy. Ale choć rzeczywiście, tak jak wspomniałam – obie choroby wywołuje ten sam wirus, Herpesvirus varicella zoster – objawy półpaśca i ospy wietrznej są inne.

## PÓLPASIEC KONTRA OSPA

Na ospę wietrzną chorują przede wszystkim dzieci, a jedno jej przechorowanie daje nam odporność na całe życie. Ale że półpasiec nas nie dopadnie – gwarancji mieć nie możemy. Wszystko przez to, że wirus jak to wirus – podstępny jest wyjątkowo i nawet po przebytej ospie przechodzi w tzw. stan uśpienia i przyczaja się w zwojach nerwów czuciowych w pobliżu rdzenia kręgowego. Stamtąd tylko czyha na sprzyjające środowisko, choćby na większe osłabienie organizmu – i w najmniej odpowiednim momencie atakuje. Dodatkowo to te osoby, które jak moja mama, w dzieciństwie ospa wietrzna ominęła szerokim łukiem – na półpasiec mogą zachorować właśnie po kontakcie z dzieckiem chorym na ospę. Stąd takim osobom w kontaktach z dziećmi zalecam bardzo dużą ostrożność. Tym bardziej, że ryzyko zachorowania na półpasiec rośnie z wiekiem i wzrasta szczególnie po 50 roku życia. Tak samo większe jest u osób chorych na nowotwory, po przeszczepach i u nosicieli HIV.

Dobra wiadomość jest jedna: przechorowany półpasiec, podobnie jak ta wietrzna ospa, daje odporność na całe życie. A jeśli ktokolwiek zostanie z półpaścem zdiagnozowany ponownie – to sygnał,



Lekarz, który zdiagnozuje u nas półpaśca, zapisze nam zwykle środki przeciwbólowe i antywirusowe

by wykonać bardzo dokładne badania w kierunku chorób nowotworowych, zwłaszcza chłoniaka i białaczki, oraz chorób, które zwyczajowo wiążą się ze spadkiem odporności.

## OBJAWY

Niestety, są bardzo mało charakterystyczne. Może to być ból gardła, podwyższona temperatura i ogólne osłabienie, które – jak widać – przypominają symptomy zwyczajnego przeziębienia. I dopiero za kilka dni w miejscu uaktywnienia się wirusa pojawia się stan zapalny nerwu czuciowego i unerwionej przez niego skóry. A chory wzdłuż zaatakowanego nerwu zaczyna odczuwać ostry, piekący i często bardzo silny ból. Po kolejnych 2-3 dniach w bolesnej okolicy na skórze „wybija” jakby pęcherzykowa wysypka z odczynem zapalnym skóry. Nowych pęcherzyków może przybywać przez około 4 dni. Najczęściej pojawiają się na tułowie, rzadziej na rękach, nogach lub na twarzy. Co najbardziej charakterystyczne – ujawniają się po jednej tylko stronie ciała i stąd nazwa: półpasiec.

I wypisz wymaluj jak w przypadku ospy – pę-

cherzyki przeobrażają się w krostki, które zasychają po kilku dniach w strupki. Dodatkowo oczywiście ta wysypka swędzi, ale drapania absolutnie nie polecam, bo i tak nie przyniesie ulgi. Wszystko przez to, że półpasiec to choroba nerwów – nie skóry, a zatem źródłem świądu są przede wszystkim komórki nerwowe. A poza tym drapiąc te zmiany skórne, możemy w końcu doprowadzić do ranek, a stąd już blisko do bakteryjnych nadkażeń. Prócz tego dopadnie nas ból głowy, ogólne osłabienie i zmęczenie. Za to raczej nie będziemy cierpieć z powodu wysokiej temperatury.

To oczywiście przebieg podręcznikowy półpaśca, ale, bywa i tak, że choroba może przebiegać bez wysypki. Owszem – bardzo rzadko, ale bywa...

## LECZENIE

Co dziwne – półpasiec to choroba mało zakaźna. Dla świętego spokoju jednak i by nie narażać innych nie zaszukaj, jak na 2-3 tygodnie zostaniemy w domu, też na kwarantannie. Lekarz, który zdiagnozuje u nas półpaśca, zapisze nam zwykle środki przeciwbólowe i antywiru-

sowe. By lek był najbardziej skuteczny, należy zacząć przyjmować go w ciągu 2 pierwszych dni choroby. Gdy choremu dokucza silny ból, lekarz może dodatkowo zapisać zastrzyki z witamin B1 i B12.

Bywa, że czas leczenia teoretycznie mija, zmiany skórne zdają się wygojone, półpasiec powinien się kończyć, a tymczasem ból nadal się utrzymuje. To neuralgia popółpaścowa – która szczególnie często doskwiera starszym osobom i jest bardzo wredna: może utrzymywać się kilka miesięcy, a nawet lat. Przedłużające się uporczywe nerwobóle, choć półpasiec dawno ustąpił, trzeba leczyć neurologicznie – przyjmować leki przeciwbólowe i nasświetlać bolesne miejsca.

## RODZAJE

Półpasiec do półpaśca niepodobny. Także i ta choroba ma bowiem kilka odmian. A zatem może być półpasiec oczny – wtedy zmiany i owrzodzenia atakują spojówkę i rogówkę. Tu tempo leczenia jest szczególnie ważne i szybko trzeba też włączyć specjalistyczne leczenie okulistyczne. W innym przypadku pacjentowi

grozi porażenie nerwu poruszającego gałkę oczną, czego skutkiem będzie opadająca powieka. Inne zagrożenia to uszkodzenie gałki ocznej, a nawet utrata wzroku. Z kolei półpasiec uszny oznacza, że wysypka atakuje małżowinę uszną, przewód słuchowy, błonę bębenkową, a towarzyszą jej silne bóle ucha. Nieleczony – najczęściej prowadzi do przetyknięcia słuchu i szumów usznych. Po krostach przy półpaścu zgorzelińskim pozostają owrzodzenia, a półpasiec krwotoczny prowadzi do wylewów krwi do skóry.

## POWIKŁANIA

Jeśli nasz układ odpornościowy funkcjonuje bez zarzutu, półpasiec przechodzi i nie zostawia żadnego śladu. Ewentualne blizny lub przebarwienia na skórze – to naprawdę jednostkowe przypadki. Ale bywają też powikłania po półpaścu i te najczęściej wiążą się z oczami lub słuchem. W tych najcięższych przypadkach może dojść do zapalenia rogówki i błony naczyniowej oka, do porażenia nerwów i mięśni poruszających gałkę oczną, a nawet do utraty wzroku. Półpasiec może się też skończyć częściową utratą słuchu



Objawy przypominają symptomy zwyczajnego przeziębienia.

lub porażeniem nerwu twarzowego. U osób z osłabioną odpornością, choćby po przeszczepie lub leczonych onkologicznie, może dojść także do uszkodzenia nerwów czaszkowych, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenia mózgu lub do zespołu Guillaina-Barrego – uszkodzenia osłonek nerwów, które kończy się niedowładami. Dlatego osoby mocno osłabione na półpasiec zwykle leczy się w szpitalu.

## PÓLPASIEC A...

Opalanie chociażby. Komu przytrafi się ta choroba tuż przed wakacjami – ma pecha. Do momentu całkowitego ustąpienia zmian skórnych, przede wszystkim tych wynikających z półpaśca, i zakończenia leczenia – ekspozycji na słońce należy stanowczo unikać.

Z kolei co do aktywności fizycznej przy półpaścu – można do niej wrócić dopiero po całkowitym wyleczeniu. Półpasiec to bowiem choroba, przy której wskazany jest przede wszystkim odpoczynek i unikanie forsujących ćwiczeń fizycznych lub zmęczenia.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA  
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

# Pieniądze nie są najważniejsze

**GWIAZDY** || Zwycięzcy 6. edycji programu „Big Brother” Magda Wójcik twierdzi, że na początku kwarantanny czuła się jak w Domu Wielkiego Brata. — Pod koniec izolacji miałam gorsze dni — mówi. Stopniowe znoszenie obostrzeń napawa ją entuzjazmem.

**M**agda Wójcik tłumaczy, że dzięki zdolności szybkiego przystosowywania się do panujących warunków kwarantanna nie była dla niej większym problemem. Wykorzystywała czas izolacji efektywnie i nie pozwalała, by nuda i stagnacja zagościły w rozkładzie poszczególnych dni. Chociaż starała się patrzeć w przyszłość z optymizmem, obawy o zdrowie najbliższych burzyły jej wewnętrzny spokój. W konsekwencji stopniowe znoszenie obostrzeń napawa ją entuzjazmem i nadzieją na rychły koniec pandemii.

W najbliższej przyszłości planuje odpocząć i się zrelaksować. Ma zamiar wraz ze znajomymi odwiedzić SPA. Rozważa także możliwość udania się na wakacje. Jednak nie wie jeszcze, w jakie miejsce chciałaby pojechać.

— Bardzo się cieszę, że wszystko powoli wraca do normalności — mówi Magda Wójcik. — Kwarantanna już zaczęła dawać mi się we znaki. Dobrze jest znowu móc spotykać się ze znajomymi i po prostu cieszyć z tego, co mamy, nie będąc zamkniętym w domu.

Zwycięzcy szóstej edycji „Big Brothera” przyznaje, że dobrze zniosła okres kwaran-



Fot. Newseria.pl

Mimo stosunkowo dobrego samopoczucia Magda Wójcik odczuwała wewnętrzny niepokój

tanny. Podczas izolacji starała się nieustannie organizować swój czas — próbowała tego, na co wcześniej z racji na obowiązki i powinności nie mogła sobie pozwolić. Dzięki takiemu podejściu długo nie odczuwała dyskomfortu i pozostała w dobrej kondycji psychicznej właściwie do samego końca.

— Jestem elastyczna, więc potrafię szybko dopasowywać się do zmian. Na początku kwarantanny czułam się trochę jak w Domu Wielkiego Brata. Też byłam zamknięta, tylko wokół mnie nie było tak wielu ludzi. Znajdowałam sobie nowe zajęcia, chciałam być kreatywna, żeby się nie

nudzić. Jednak pod koniec kwarantanny miałam już gorsze dni. Myślę, że wiele osób tak to odczuwało, więc nie ma co się wstydzić — tłumaczy.

Mimo stosunkowo dobrego samopoczucia Magda Wójcik odczuwała wewnętrzny niepokój. Wiedziała bowiem, że w jej otoczeniu znajdują się



Nie bałam się o swoje zdrowie, ale martwiłam się, że jeśli będę miała wirusa, to zarażę kogoś innego.

niebezpieczeństwo, była dla niej szczególnie bolesna.

— Nie bałam się o swoje zdrowie, ale martwiłam się, że jeśli będę miała wirusa, to zarażę kogoś innego, na przykład jakąś starszą osobę. Dużo bardziej obawiałam się o innych niż o siebie. Nie wiem, z czego to wynika — zaznacza.

Magda Wójcik tłumaczy, że pracuje głównie za pośrednictwem aplikacji Instagram. Zaletą takiego sposobu zarabiania pieniędzy jest fakt, że może robić to w dowolnym miejscu — nawet bez wychodzenia z domu. Istotną wadą są jednak nienormowane godziny pracy. Przyznaje, że poświęca internetowej działalności bardzo dużo czasu. Zależy jej bowiem, by publikowane treści były atrakcyjne i ciekawe. Przez wybuch pandemii finanse zwycięzcy szóstej edycji „Big Brothera” ucierpiały.

— Straciłam kilka kontraktów instagramowych, ponieważ firmy rezygnowały z dawania produktów i sponsoringu. Moje dochody przez pandemię koronawirusa są trochę mniejsze. Jednak pieniądze nie są dla mnie numerem jeden, bardziej bałam się o zdrowie znajomych i rodziny — mówi. **Newseria.pl/ opr. lub**

## Mięso na kiju – czyli wiosenny szaszłyk

**GOTUJ Z NAMI** || Wiosna i lato, to czas grilla, więc przepis na dziś to szaszłyki z czerwcowej działki, którymi zajadamy się z całą rodziną podczas weekendowych spotkań.

### MIĘSO NA KIJU

#### Składniki na 8 osób:

1 kg piersi z kurczaka  
300 g boczek parzony  
3 duże cebule  
2 duże czerwone papryki  
patyczki do szaszłyka

#### Marynata:

4 łyżki sosu sojowego  
2 łyżki soku z cytryny  
1 łyżka cukru brązowego  
25 g przyprawy do kurczaka  
5 g papryki słodkiej w proszku  
150 ml oleju słonecznikowego  
szczypta soli  
szczypta pieprzu młotkowanego  
szczypta majeranku

#### Wykonanie:

– wymieszać wszystkie składniki marynaty w dużej misce

– mięso należy umyć i pokroić w miarę równą kostkę (około 3,5 cm), wymieszać z marynatą i odstawić na 2 godziny

– patyczki drewniane należy namoczyć w wodzie (nie będą się palić na grillu)

– boczek należy pokroić w cienkie kwadraciki, paprykę kroimy w podobnym kształcie

– cebulę przekroić na pół, a następnie każdą połówkę na 2 części, oddzielić warstwy, a uzyskane plasterki należy przelać wrzątkiem na sitku (cebula straci gorzkość)

– nabijamy na długie patyczki (dość ciasno) składniki, rozpoczynając od mięsa,



Szeff Kuchni Piotr Domański



Fot. Piotr Domański

cebuli, boczku i papryki i tak do końca patyka na przemian, ale ważne aby również zakończyć mięsem – wtedy składniki nie będą się zsuwać

– gotowe szaszłyki ułożyć na aluminiową tackę i piec na grillu około 30 minut (od czasu do czasu przekręcając je, aby równomiernie się zarumieniły i upiekły)

Dodatek w postaci sosu dowolny. Ja preferuję jogurt bałkański i do tego starte świeże ogórki ze skórą. Przepis banalnie prosty, a jakże smaczny. Życzę udanego weekendu i smacznego grillowania.

**Smacznego życia**  
Szeff Kuchni Piotr Domański